BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

YIL 10 HAZİRAN 1983 SAYI: 260

TSİP'in 9. Kuruluş Yıldönümü

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi 9 uncu mücadele yılını tamamladı. 12 Mart faşizmi altında başlayan Parti öncesi örgütsel şekillenme ve örgütlü mücadele 15-16 Haziran 1974'da partileşme düzeyine ulaşmıştı. Parti'nin kuruluş tarihi olarak 15-16 Haziran'ın seçilmesi kendiliğinden gelme işçi hareketi ile partili siyasi mücadelenin birleştirilmesi, bir başka deyimle işçi sınıfının ekonomik mücadelesi ile siyasi mücadelesinin, siyasi mücadele öncülüğünde, tek bir mecrada bütünleşmesi ve merkezileşmesi gereğinin ve görevinin vurgulanması içindi.

TSİP'in kuruluşundan bu yana 9 yıl geçti. 9 yıl sosyal olaylar tarihinde önemli bir zaman dilimi değildir. Fakat bu 9 yıl Türkiye komünist ve işçi hareketinde bilimsel sosyalizm ve proletarya enternasyonalizmi açısından çok önemli bir aşamanın somut ifadesi olmuştur. Bu aşama Türkiye Sosyalist İşçi Partisi tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu tesbit TSİP'lilerin subjektif bir yargısı değildir, gelişen pratiğin hergün daha somut olarak kanıtlandığı bir olgudur.

Bilimsel sosyalizmin ülkemizde uzun yıllardan beri süregelen örgütsel ve ideolojik likidasyonuna son verilmesi, işçi sınıfı biliminin enternasyonalizminin evrensel doğrularının, bilimsel öğretinin, partili mücadele içinde kadrolara ve ileri işçilere derinlemesine özümsetilmesi, maoizme, troçkizme, her türlü sağ ve "sol" revizyonizme karşı mücadele edilmesi, bilimin yaratıcı olarak Türkiye koşullarına uygulanması ve nihayet bilimle fedakârlığın işçi sınıfı partisi kollektivitesi içinde kaynaştırılması bu nitel aşamanın kendisi olmuştur.

TSİP'in 9 yıllık mücadelesinin iki yılı MC hükümetlerinin ve ülkücü faşist MHP terörünün, son üç yılı ise atatürkçü faşist K.Evren Cuntası'nın faşist devlet terörü altında geçmiştir.

Son üç yılın pratiğinin kanıtladığı gibi en önemli gerçeklik, işçi sınıfı bağımsızlığının hiç bir koşul altında çiğnenemeyeceği, bilimsel sosyalizmin ve proletarya enternasyonalizminin bayrağının asla elden düşürülemeyeceği ve bunu ise ancak ve ancak örgütsel bağımsızlıkla gerçekleşebileceğidir.

Bunu faşist diktatörlük altında kanıtlayan TSİP'in bu misyonu onun bilime bağlılığı, TSİP'lilerin sonsuz fedakârlığı, inancı ve kararlılığı, Parti'nin daima NİTELİĞİ ön planda tutmuş, sağlam, son derece ilkeli-bilimsel bir kadro ve örgüt politikası gütmüş olması, uzun yıllardan beridir taş taş, tuğla tuğla örülen örgütsel dokunun sınıf mücadelesinin sert koşullarına hazırlıklılığı, sınıf mücadelesinin değişen şartlarına uyabilme konusunda örgütsel yapının ve üyelerin supleksi, sosyal demokrasinin iktidarda başarısızlığa uğrayacağını, şayet demokratik güçler birleşemezlerse faşist bir rejimin geleceğini TSİP'in 12 Eylül'den yıllar önce görmüş ve göstermiş olması, Parti'nin örgütsel yapısı dışında tek tek üyelerin de buna psikolojikman hazırlıklı bulunması ile vb. gibi faktörlerle açıklanabilir.

TSİP, 60 yıldır adeta "kara yazgı" gibi komünist ve ilerici hareketin üzerine çöreklenmiş olan bir kâbusu kırıp parçalamıştır. 1925'de Takrir-i Sükundan bu yana burjuvazi işçi sınıfının siyasi mücadelesine veya ilerici örgütlenmelere hemen her saldırısında istediği sonuca ulaşmış ve saldırdığı hedeflere büyük darbe indirmiştir. İşte TSİP 60 yıllık bu "yazgıyı" yıkmıştır, burjuvazinin "kudretinin" sınırlı olduğunu, işçi sınıfı politik örgütlenmesine yönelik her polis saldırısında büyük zayiat vermenin bir yazgı olmadığını ispatlamıştır. Evet işçi sınıfı biliminin örgütlenme ilkelerine titizlikle bağlı kalındığı takdirde, işçi sınıfı devrimcilerinin en ağır burjuva saldırısı altında bile Parti'yi koruyabileceklerini ispatlamıştır. Kuşkusuz ki, burjuvazinin darbeleri her işçi sınıfı partisinde az veya çok hasar yaratır, ama önemli olan verilen zayiat değil, her türlü zayiata rağmen merkezi örgütlenmeyi ve parti zincirini sürdürmek ve likidasyona düşmemektir. İşçi sınıfının zengin dünya pratiğinde birçok örneği görülmüş olan bu durum artık bizim ülkemiz için de geçerlidir. Yani, İNSAN faktörünün, herşeyin üzerinde olduğu ve böyle dönemlerde burjuvazinin polisi ile Parti arasındaki mücadelesinin aslında insansızlık ile İNSAN arasındaki mücadele olduğu, eninde sonunda galip geleceği asla kuşku götürmeyen İNSAN'ın, uzun vadeli savaş içindeki mevzii sayılan böyle muharebelerden de yenik çıkmayabileceği, esasen uzun vadede savaşı kazanmanın, o savaş içindeki tek tek muharebelerin büyük çoğunluğunu kazanmaktan geçtiği tartışılmaz bir gerçektir.

Eski yıllarda katlanılan meşakketler bir yana, son üç yılda on binlerce insan gibi nice TSİP'li de işkence mahzenlerinden geçmiştir, zindanlara

(Devamı 15. sayfada)

K.Evren'in Kışla Nizamı

K.Evren faşizmi, finans kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist unsurları adına BTP'yi kapattıktan sonra, SODEP'in de Genel Başkan Erdal İnönü dahil 21 kurucu-yöneticisini veto etti.

Böylelikle bir kez daha görüldü ki, Cunta'nın açtığı siyaset sahnesi burjuva anlamda bile bir siyaset sahnesi değildir, tümüyle faşizmin ve militarizmin vesayeti altında bir soytarılıktır.

Cunta Konseyi'nin açtığı bu siyaset perdesinde sahnenin dışına çıkmak isteyenler için 31 Mayıs'da perde kapatılmıştır ve çeşitli burjuva partilerinin ve hatta AP'nin dahi bu sahnede yeri olmadığı gösterilmiştir. Ondan sonra belli tekelci kesimler tarafından başlatılan Mehmet Yazar partisi girişi-

(Devamı 2. sayfada)

KENAN EVREN'İN KIŞLA NİZAMI

(Baştarafı 1. sayfada)

minin de önü kesilmiş ve nihayet K. Evren'in Mardin konuşmasında "hâlâ akıllanmayanlar var" diyerek çektiği zılgıt üzerine, Cunta'yla BTP'den daha fazla uzlaşacak bir partiye bile müsade edilmemiştir. Bir başka deyişle, K.Evren'in emrindeki siyaset sahnesinin, onun kışla avlusundan farkı olmadığını artık büyük burjuvazinin Cunta dışındaki kesimleri dahi görmüşlerdir.

Yaşanılan olayların özellikle iki açıdan öğretici olmasını dileriz: birincisi, faşizmin ne olup ne olmadığının doğru kavranılması, ikincisi ise işbaşındaki Cunta'nın kendiliğinden çekip gideceği konusundaki hayalciliklerden vazgeçilmesi, ve 12 Eylül'ün bir "dönem" olarak, yani "atlatılması, kazasız belasız ya da en az kayıpla geçiştirilmesi gereken bir dönem" olarak görmek ve *beklemek* yanlışından geri dönülmesi...

Cunta'nın bu kararları, unutulmasın ki, bir yanıyla faşist diktanın yeni bir tırmanışıdır, ama aynı zamanda Cunta'nın elindeki "anarşi-terör-bölücülük" teranesinin artık iflas ettiğinin, tam anlamıyla bir çakar almaz paslı silaha dönüştüğünün de ifadesidir. Daha da önemlisi, K. Evren'in 12 Eylül'den beri kitlelere uzattığı "seçim ve demokrasi" havucunun ne yaman bir deve dikeni olduğu artık en geniş kitleler ve bizzat gerici AP'nin seçmenleri tarafından bile görülmüştür. K. Evren solcuları "hain" ilan ettiği zaman ona hak veren bilinçsiz AP'li seçmen kitleleri, şimdi bu burjuva devletinin uzun yıllar en tepesinde bulunmuş kişilerin de "hainler arasına katıldığını", ve o kişilere yıllardır bu hainlere oy verdikleri, yeniden oy vermeye hazırlandıkları için kendilerinin de hain olarak nitelendiğini görmüşlerdir. Bu ise 12 Eylül darbesinin başında Cunta'nın sağladığı ama giderek daralan desteğin büsbütün erimesi demektir.

Ama en önemlisi bu gelişmeler askeri faşist Cunta'nın günün birinde yönetimi sivillere devredeceğine inanmış kitle kesimleri için yeterince öğretici olmuşa benzer. Böylece umudunu ilerideki seçimlere bağlamış bulunan, zor karşısında çarnaçar "askerlerin işbaşından gitmesi" ve herkesin kendi partisini seçmesi beklentisiyle anayasaya "kabul" oyu vermiş olan milyonlar, kendi oylarının kendilerine karşı K. Evren tarafından nasıl da kullanıldığını çok çarpıcı bir biçimde görmüşlerdir ve askerlerin demokrasiye geçmeyeceğini, yani "serbest seçimleri" beklemenin hayal olduğunu anlamışlardır.

Cunta'nın icraatı, ordunun, işçiler ile işverenler, emekçiler ile sömürücüler arasında tarafsız olmadığı, ordunun işçilere karşı, işverenlerin safında, emekçilere karşı sömürücüler safında bulunduğu Cunta'nın icraatıyla zaten kitlelerin gözünde iyice açığa çıkmıştı. Şimdi ise Cunta'nın değişik işveren partileri arasında bile tarafsız olmadığı, sadece kendisinin öngördüğü partileri zorla seçmene dayattığı, kendisinin hoşlanmadığı başka burjuva partilerine bile müsaade etmediği de kitlelerce anlaşılmaktadır.

Böyle bir durum, askerlerin *gönderilmeden gitmeyeceği*'nin geniş kitleler tarafından yavaş yavaş kavranması demektir.

Bu ise Cunta'ya karşı anti-faşist mücadelenin kitle zeminini ve objektif tabanını genişleten bir faktördür. Örneğin düne kadar fabrikasındaki bilinçli ve militan (örgütlü) bir işçiden "komünist" diye uzak duran, onun verdiği bir bildiriyi, bir yayını almayan, ve ücretlerin artışını seçimlerden sonra oluşacak "çok partili düzenden" bekleyen –sınıf bilincine ulaşmamış– bir işçi, bugün komünist işçinin söylediklerine daha fazla kulak kabartacak, o sınıf bilinçli işçinin söylediği sözlere hak vermeye başlayacaktır: bu yönetimin kendiliğinden gitmeyeceği, onu göndermek için işçiler başta olmak üzere bütün halkın mücadele etmesi gerektiği görüşüne artık itibar etmeye başlayacaktır.

Aynı işçi, diyelim ki, kendisinin uzun yıllar oy verdiği, gelecek dönemde de herşeye rağmen ümit bağladığı bir Ecevit bir Demirel tutuklandığı, sürgün edildiği zaman bir zamanlar umut bağlamış olduğu bu kişilerin nasıl kof çıktığını ve Cunta'nın bir emriyle gidip hapise girdiğini de görecektir. Yani kendisini K. Evren'den, onun diktatörlüğünden, onun Yüksek Hakem Kurulundan, onun sendikalar yasasından kurtaracak kişinin Ecevit veya Demirel olmayacağını artık sezinlemeye başlayacaktır. Bunların yerine ortaya çıkacak olanların da icazetli siyasetlerinin bir şey getirmeyeceğini kısa zamanda görecektir ve işçilerin bugün Cunta'dan, yarın ise işveren sınıfından kurtuluşunun ancak ve ancak gene işçilerin eseri olduğunu kavramaya yönelecektir.

K. Evren tipik bir subay olarak halk kitlelerine, uzun yıllar orduda emrettiği erler gibi bakar. Kendisi bölük komutanıyken emrinde diyelim ki, 100-150 insan vardı, alay komutanı olunca sayı birkaç bine ulaştı. Genel Kurmay başkanı olunca 500.000, kendi kendini devlet başkanı ilan edince de 45 milyon oldu. K. Evren için 45 milyon insan kendi kışla avlusundaki erler gibidir.

Ne var ki, şu gerçek unutulmamalıdır: erler kanun zoruyla askere alınmışlardır ve bu zoraki hizmetin şu kadar ay olacağını bilmektedirler. Bunun için de her türlü ezaya, cefaya, küfüre, dayağa, hakarete "geçici bir dönem" için göğüs germektedirler. Ama erler ilânihaye askerde kalacaklarını, ilânihaye onca zulme katlanacaklarını bilseler, böyle bir gerçek kafalarına dank etse, bir sabreder, iki sabreder, sonunda patlarlar.

İşte K. Evren'in devlet başkanlığı da böyledir. Cunta, anarşi-terör bahanesiyle ve "gideceğim" vaadiyle işbaşına gelmiştir. Geniş kitleler de buna tıpkı bir erin yaptığı gibi "sınırlı bir müddet olacağı" umuduyla ve günün birinde bu eziyetin biteceği, "vadesi gelince" sona ereceği inancıyla katlanmaktadırlar. Şayet halk bugüne değin sabrettiyse, rejime karşı güçlü ve merkezi bir muhalefet bulunmadığı için, çarnaçar boyun eğmiştir ve bu müddetin bitmesini beklemiştir. Ama şimdi K. Evren "askerlik zannetiğiniz gibi sınırlı bir süre değildir, biz ordu milletiz, bu nedenle, ben ve benden sonrakiler istediği müddetçe ilânihaye kulluk ve erlik yapacaksınız" demiştir. Belli bir zaman sonra tezkerelerini alacağını sanan kitleler ise, tezkerenin kendilerine hiç verilmeyeceğini kavradıkları zaman, "izinin de, tezkeren de senin olsun, ben kendi işimi kendim görürüm" diyecekler ve faşizmin boyunduruğunu kendileri kıracaklardır.

Bu gerçek özellikle 31 Mayıs'dan sonra genişçe görülmeye başlanmıştır, ve 6 Kasım'da seçim yapılmasa da, yapılsa da hızla ve çok daha iyi bir şekilde kavranacaktır.

Asıl önemli olan, o noktaya gelindiğinde "yeter" diyecek kitleleri kucaklayacak bir siyasi otoroteyi, yani anti-faşist cepheyi yaratmaktır.

Güncel Anti-Emperyalist Görevler

Gazetemizin 258 no.lu Nisan 1983 sayısında yayınladığımız "Güncel Anti-emperyalist Mücadelenin Kapsamı" başlıklı yazımızda Cunta'ya karşı sürdürülmekte olan demokrasi mücadelesiyle anti-emperyalist mücadele arasındaki bağıntıya dikkati çekmiş ve yazımızın sonunu şöyle bağlamıştık.

"Bu konudaki kıstasımız anti-faşist cephe, bileşimi, toplumsal misyonu ve hedefi ne kadarını kaldırıyorsa, o kadar anti-emperyalist ve barışa değgin hedeflerdir."

Bu yazımızda her iki mücadele arasındaki bağıntıları daha açacağız ve yukarıdaki ilkenin ışığında anti-emperyalist mücadelenin somut toplumsal kapsam ve hedeflerini belirleyeceğiz.

Türkiye'deki anti-emperyalist mücadelenin özünü, Türkiye'nin emperyalizme bağımlı bir ülke olması oluşturuyor. Bu bağımlılık, iktidarda bulunan işbirlikçi, tekelci burjuvazi ve onun müttefiki diğer egemen güçler aracılığıyla gerçekleştiği, emperyalizme bağımlılık bir anlamda bunların var olmak ve egemenliklerini sürdürmek nedeni olduğu için de, Türkiye'nin bağımsızlığına kavuşturulması, finans kapital oligarşisinin iktidarına son verilmesini gerekli ve zorunlu kılıyor. Türkiye'de ulusal nitelikte bir burjuva bulunmadığı için bağımsızlığın elde edilmesi misyonu başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi sınıf ve tabakalara, çalışan halk kitlesine düşüyor.

ULUSAL KAPİTALİST BİR YAPI MÜMKÜN MÜ?

Sanayi-banka bütünleşmesinin, devlet tekelci kapitalizminin yerleştirilmesinin son derece belirgin olduğu, günümüzde bu oluşumdan zarar gören orta burjuvazinin mevcut bağımlılık ilişkilerine karşı çıkıp emperyalizmle ilişkilerin koparılmasına ve yerine iç pazarda kendi sömürüsünün ikamesine yönelik bir politikası olması, mevcut ekonomik ilişkiler nedeniyle hem mümkün değildir, hem de Türkiye ekonomisinin bu günkü yapısı, istense de *ulusal kapitalist* bir oluşuma elvermez. Farzı muhal Türkiye'nin emperyalizme bağımlılık ilişkilerine, bu ilişkileri yaşatan tekelci burjuvazinin ve müttefiklerinin iktidarına son verilse, ama daha uygun olacağı gerekçesiyle kapitalist ekonomide ısrar edilse, bu ekonomi isterse şimdiki yapıdan şikayetçi olan orta burjuvazinin eline teslim edilsin, isterse "yeni" müteşebbislere bırakılsın, yarın oluşacak olan dünün aynısıdır: *İşbirlikçi burjuvazi ve emperyalizme bağımlılık.*

BAĞIMSIZLIK DEVRİMLE KAZANILIR

Bütün bunlardan çıkan sonuç odur ki, Türkiye'nin bağımsızlığına kavuşması, bağımlılığı yaratan tekelci burjuvazinin egemenliğine son verilmesini gerektirdiği gibi, bir daha aynı ilişkilerin oluşamayacağı ekonomik dönüşümü de, kapitalist ekonominin bir süreç boyunca sosyalist ekonomiyle değiştirilmesini de zorunlu kılar. *Kısacası bağımsızlığı kazanmanın tek yolu vardır: Halk demokratik devrimi!*

Bu tespit konumuz açısından çok önemlidir. Kapitalizm, tarihsel olarak aşılma evresine gelmiş fakat halen yaşayan üretim tarzı olarak varlığını sürdürmektedir. Bu gün bu sosyo ekonomik yapı ancak faşizm sayesinde ayakta tutulabilmektedir. Ne ki, faşizm burjuvazinin hükmetme şekillerinden sadece birisidir. Faşizm devrilebilir, fakat kapitalizm daha bir süre devam edebilir. Kapitalizm tarihsel bir üretim tarzı aşamasıdır. Ekim Devrimi'nden sonra oluşan yeni şartlardaki bazı istisnalar dışında, insanoğlunun mutlaka geçmesi gereken –ve geçtiği– bir evredir. Oysa faşizm hiç de zorunlu bir tarihsel toplum aşaması değildir. Bu nedenle hem gelmesi önlenebilir, hem de devrim olmaksızın ondan kurtulunabilir. Bu gün dünyada bir süre faşizm boyunduruğu altında yaşamış ve sonra kurtulmuş nice kapitalst ülke vardır.

Türkiye'deki faşizmin emperyalizm tarafından ithal edildiği, emperyalizmden kurtulunamadıkça faşizmden de kurtulmanın mümkün olamayacağı, mevcut şartlar altında Türkiye'de burjuva demokratik bir düzenin oluşturulması imkanının kalmadığı yolundaki "sol" görüşler gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Proletarya, aslında kendisine değil egemen güçlere demokrasi getirecek olan burjuva demokrasisinin savunucusu değildir. Bugün Türkiye'de faşizme karşı mücadele edecek burjuva demokratik siyasetler, güçler var mıdır, yok mudur? Mesele budur. Kimse, en azından sosyal demokrasinin varlığını reddetmedikçe faşizmden çıkışın tek yolunun devrim olduğunu ileri süremez. Portekiz'de demokratik geleneklerin kökleşmesine vakit kalmadan bastıran faşizmin devrilmesi tüm çabalara rağmen devrimle sonuçlanmamıştır. Bütün bunlar "sürekli faşizm" tezinden kaynaklanan "faşizme karşı tek yol devrim" iddiasının – "tez"in ve iddianın teorik mesnetsizliği bir yana – çürüklüğünü göstermeye yeter.

Sonuç olarak – ve bağımlılıktan kurtulmaktan farklı olarak – faşist Evren Cuntası'ndan kurtulmak illa bir devrim gerektirmez. Ve madem ki, faşizmin baskısından kurtulmak isteyen burjuva demokratik güçler vardır, o halde *Cunta'yı devirme programımız, ilkesel olarak burjuva demokratik sınırları aşamaz.*

Şimdi bir daha altını çizersek, emperyalizme bağımlılıktan kurtulmak için kesinlikle halk demokratik devrimine ihtiyaç vardır ve programı bu ilke üzerine inşa edilmelidir. Oysa faşizmden kurtulmak için emekçi ya da burjuva karakterli tüm demokrasi güçlerinin elbirliğine ihtiyaç vardır ve programı da *devrimci olmamak* zorundadır. Demek ki, *emperyalizme bağımlılıktan kurtulmakla, faşizmden kurtulmanın programı aynı olamaz.*

BAZI YANILGILAR

Bu nokta önemli, çünkü bazıları var bu farklı iki programı aynı sanıyorlar, bazıları da var söylenenleri tahrif edip, toplumsal gerçeklerin üzerinden atlayıp kendi karışık görüşlerini yaymaya çalışıyorlar.

Yukardaki belirlememizden açıkça ortaya çıkan sonuç şudur ki, *bağımsızlığı sağlayacak toplumsal taban, faşizme karşı mücadele verecek toplumsal tabandan daha dardır.* Çünkü toplumda öyle kesimler ve siyasal güçler vardır ki bunların demokratik halk devrimine katılmaları objektif olarak imkansızdır, ama bunlarla faşizme karşı savaşmak mümkündür. Bir başka deyişle devrim için savaşacak güçlerin hepsi faşizmi devirmek için de savaşır, buna mukabil anti-faşist güçlerin bir bölümü, burjuva demokrasisinden ileri gitmeyecek olanlar, devrim için savaşmaz.

Bu tespitin konumuz açısından önemi –defalarca vurguladık– şuradadır. Madem ki, faşizmin altedilmesi halk devrimi hedefini yakınlaştıracaktır ve madem ki bir karşıt gücün devrilmesi için onun karşısına mümkün olabilecek en büyük gücün yığılması gerekir, o halde anti-faşist mücadele programımız burjuva demokratik sınırları aşmamalıdır. Bu noktayı tekrarlamaktan biz de usanç getirdik. Ama hâlâ daha dinlemeyenler, dinleyip de anlamayanlar, anlayıp da anlamak istemeyenler var!

Mesela Atılım'ın 1983 Şubat sayısında arka kapakta yer alan yazı bu dediğimizin kanıtı. O yazıda şu denilmeye getiriliyor. "Türkiye'de ABD emperyalizmine karşı olan tepki, Cunta'ya olan tepkiden daha yaygın ve baskındır. Bu nedenle ABD emperyalizmine karşı mücadeleyi başa almak gereklidir." Bu hükmümüzü TKP yazarının şu söylediklerinden çıkarıyoruz.

"Kuşkusuz, demokrasi savaşının tabanı elbette genişliyor. Ne ki, daha derinlemesine bir analiz, ülkemizde gerçek politik kutuplaşmanın yalnız demokrasi karşısındaki tutum temelinde ortaya çıkmadığını, artan ölçüde, *NATO'nun, özellikle ABD emperyalizminin ülkemizi serüvenci planlarına araç etmesinin karşısındaki güçlerle, bu planlara destek olan güçler arasında ortaya çıktığını gösteriyor."*

"ABD emperyalizmine karşı savaşımı başa almak *yerine, yalnızca cuntaya karşı demokrasi için savaşımdan söz etmek, teorik bakımdan milliyetçi dar görüşlülüğe, pratikse ise –deyim uygunsa– emperyalist reformizme götürür."* (Siyahlar bizim)

Antiemperyalist tabanın, demokrasi tabanından daha geniş olduğunu iddia eden görüş, hem bilimsel olarak yanlıştır, bunu yazımızda kanıtladık, hem de hayatın kendisi tarafından tekzip edilmektedir. TKP'nin onca peşinden koştuğu sosyal demokrasinin bugün baş derdi Cunta mıdır, yoksa ABD emperyalizmi mi?

TKP yazarının yaptığı ikinci hata ABD emperyalizmini Cunta'dan soyutlamasıdır. ABD emperyalizmi saldırgan emellerini Evren Cuntası vasıtasıyla gerçekleştirmektedir. Cunta'nın devrilmesinin ABD emperyalizmine büyük darbe indireceğini Pentagon gayet iyi bilmektedir. Bu nedenle de bu gün Türkiye'de emperyalizme karşı mücadele, Cunta'yı devirecek anti-faşist mücadelenin geliştirilmesiyle eş anlamlı hale gelmiştir. Çünkü kim ki "mızrağın sivri ucunu ABD emperyalizmine çevirmek gerekir" derken, Cunta içindeki "çelişki"lerden medet ummaktadır, o antiemperyalist mücadele adına süslü, fakat boş laflar söylemekten başkasını yapmıyor demektir.

Yazıdaki üçüncü önemli hata, antiemperyalist mücadelenin sadece barış mücadelesiyle sınırlı tutulmasıdır. Bu gün tüm dünyada barış mücadeleleri büyük önem kazanmıştır. Çünkü bir anlamda var olmak, olmamak, yaşamak yahut toptan imha edilmek noktasına gelmiştir mesele. Böyle olunca da burjuvazinin hatırı sayılır kesimlerinden de savaş kışkırtıcılığına karşı tepkilerin yükselmesi, barış mücadelesinin geniş toplumsal yankı uyandırması imkanlı hale gelmeştir. Soğuk savaşı tırmandıran Reagan yönetimine karşı bu gelişmeler kuşkusuz sevindiricidir ve bunda barış mücadelesinin kararlı, sabırlı öncüsü Sovyetler Birliği'nin önemli rolü ve payı vardır.

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak barışçı özlemlerin Türkiye'de de yankı bulması kaçınılmazdır. İşte bu konumda yapılması gereken anti-faşist mücadele ile barış mücadelesini ayni potaya aktarmaktır. Toplumsal bir gözlem bu gün Türkiye'de Cunta'ya karşı olan güçlerle, barıştan yana olan, soğuk savaşın tırmandırılmasına karşı olan güçlerin sosyal potansiyelinin üst üste çakıştığını işaret etmektedir. Bu nedenle anti-faşist mücadelede yer alacak güçlerin, aynı zamanda barışçıl hedef ve taleplerle teçhiz edilmeleri önem kazanmaktadır. Barışın en büyük düşmanı koyu anti-Sovyetik ve amerikancı Evren Cuntası olduğu için de, barış mücadelesine en büyük katkı Cunta'nın alaşağı edilmesiyle sağlanacaktır.

TKP'li yazarın dördüncü bir hatası da "TSİP yöneticileri"ne atfettiği belirlemelerinde bol tahrifat yapması ve bir anlamda geçerken sataşmasıdır. Bu tahrifat ve sataşmalarla uğraşmağa gerek görmüyoruz. Çünkü eleştirinin temel kuralı eleştirilen kimsenin veya merciin yayınladığı belgelerden hareket etmektir. Eleştirilen kimseye veya merciie bir takım indi şeyler yakıştırılıp bunlardan yola çıkıldı mıydı, sonuçta gerçek dışı hükümlere varılması olasıdır. Örnekse TKP yazarının şu cümlesidir:

"Kendisini salt burjuva demokrasinin kurulmasıyla sınırlayan *bir kimse, halkın diktatörlüğe karşı direnişini kırmak için burjuvazinin yapacağı manevralara yardımcı duruma düşebilir."* (Siyahlar bizim)

Şimdi herkes iyi bilir ki, 1) TSİP'liler hiç bir zaman kendilerini burjuva demokrasisinin kurulmasıyla "sınırlamamışlardır". TSİP başından beri *proletarya demokrasisinin peşinde olmuştur.* Ne yaptıysa bu stratejik hedefe bağlı olarak, ama onu hep ön planda tutarak, bu hedefi devamlı vurgulayarak ve açıklayarak yapmıştır. TSİP'lilerin yaptığı burjuva demokrasisini "kurmak" değil, onu mümkün olduğu kadar önce ve kolay yıkmanın çaresine bakmak olmuştur. 2) Bu cümlede kastedilen, TSİP'in faşizmden çıkış için öngördüğü yol veya program ise, bunda TSİP'in "günahı" Komintern'inki kadardır, ne bir eksik, ne fazla!

Üstelik böylesi sataşmalar, aradan daha üç ay geçmeden, Cunta'dan sonra "burjuva demokratik bir rejim" öngören sahibini bumerang misali vurur.

TKP'NİN CUNTA'DAN İSTEDİĞİ

TKP yazarının bütün bu yanılgılarının altında yatan ise TKP'nin Cunta'ya karşı bilinen tutumudur. Bunca olup bitenlerden sonra o aynı yazıda hâlâ şöyle diyebilmektedir.

"Elbette biz, her türlü "reforma" karşı değiliz. Örneğin, geniş barış güçlerinin birleşmesi ve yığınların eylemi sonucu, cuntanın, dış politikasını gözden geçirmek, yığınlara bu alanda ödünler vermek zorunda kalabileceğini hesaba katıyoruz. Ne ki, bu, "emperyalist-reformizm"in tam tersine, antiemperyalist bir reformun gerçekleşmesi, yığınların devrimci eyleminin bir "yan ürünü" olurdu. Cunta ayakta kalabilmek için, Sovyetler Birliği'nin barış önerilerine olumlu yanıt vermek zorunda kalırsa, bu Yakındoğu'da ABD'nin planlarını bozguna uğratmakta, büyük bir adım olurdu. Bu, halkımızın antiemperyalist, demokratik devrimci savaşının derinleşmesi için son derece elverişli koşullar yaratırdı. Cuntanın yerine sivil gericiliğin emperyalist yanlısı politikayı sürdürdüğü sözde parlamenter bir rejimin vereceği olanaklar, bunun yanında hiç kalırdı.

Bu gerçekçi bir yaklaşım mı? Nükleer manyakları bile dizginleyen dünya barış cephesinin, bizdeki generalleri geriletme gücünden kuşkuya kapılmak için "Türkiye'ye özgü" ne gibi neden vardır?"

İnanılası gibi değil ama öyle! Türkiye'de insanlar kuru ekmeğe talim ederlerken, emekçilerin gık demesine izin verilmezken, keyfilik ve baskıdan herkes illallah derken, Kürt halkına göz açtırılmazken, "yığınlar" bütün

bu çektikleri için değil de öncelikle barış için eylem yapacaklar, Cunta da bundan korkacak ve barışçı bir konuma gelecek! Gerçekten takdir edilecek bir muhayyile gücü!

Bu kadarla da kalmıyor. Barışçı kesilen Cunta ABD'yi bırakıp Sovyetler Birliği'nin yanında yer alacak, parlamenter bir düzen, böylesinin "yanında hiç kalacak" ve böylece devrim için "son derece elverişli koşullar yaratılmış olacak"!? TKP'li yazar kendini Suriye'de filan sanıyor her halde!

Şimdi Türkiye'nin şartlarını böylesine muhayyele gücüyle değerlendiren bir kimsenin, barış mücadelesini de anti-emperyalist mücadele ile özdeşleştirdiğinde son derece yanıltıcı sonuçlara varması daha kolay anlaşılmıyor mu? Bu nedenle günümüz şartlarında anti-faşist mücadele ile genel anti-emperyalist mücadelemiz arasındaki bağıntıları iyi tespit etmemiz bir kez daha kendini dayatıyor. İşte bu noktada, yazımızın başında verdiğimiz KİTLE alıntısındaki prensip bize yol gösteriyor.

BAĞIMLILIKTAN KURTULMAK İÇİN

Sınıfsız bir topluma varma hedefiyle yola çıkan proletarya için Türkiye'nin bağımsızlığına kavuşması, kuşkusuz en önemli kilometre taşlarından birisi olacaktır. Bu nedenle biz bağımsızlık hedefini devamlı gösteririz, diğer bağımsızlıkcı toplum güçleriyle dayanışma ve ittifak içinde oluruz, birlikte mücadele veririz ve kimseden çekinmeden bağımsızlık programımızı açıklar, somut bağımsızlık hedeflerimizin işçilere, emekçi kitlelere mal edilmesi için propagandımızı ve ajitasyonumuzu asla ihmal etmeyiz. Söz gelimi halk cephesi olarak iktidara geldiğimizde NATO'dan ayrılacağımızı, ABD ile tüm ikili ilişkileri tek yanlı olarak iptal edeceğimizi, ülkeyi tüm ABD ve NATO üslerinden, bunların askerlerinden temizleyeceğimizi, Avrupa Ekonomik Topluluğundan ayrılacağımızı, Ekonomik Yardımlaşma Konseyi ile sıkı ilişkiler kurmayı hedefleyeceğimizi, yabancı sermayeyi millileştireceğimizi, sosyalist ülkelerle dostluk ve dayanışma ilişkileri kuracağımızı devamlı açıklarız, bu tedbirlerin emekçi halkın çıkarlarının gereği olduğunu, onlara ne kadar yarar sağlayacaklarını bir bir anlatırız. Bu bizim asla vazgeçmeyeceğimiz, asli görevlerimiz arasındadır, bağımsız hattımızın gereğidir. Ve bu konudaki en ufak ihmal proletaryanın bağımsız politikasına gölge düşürür.

GÜNCEL ANTİEMPERYALİST GÖREVLER

Ama öte yanda faşist Cunta'ya karşı savaşıyoruz. Ve savaşın cephesini de toplumsal objektivite anlamında mümkün olduğu kadar geniş tutmak istiyoruz. Bu durumda yukarıda örneklediğimiz somut anti-emperyalist taleplerin de bu cephenin programında yer almasını isteyecek miyiz? Eğer politikayı pazarlık olarak görmüyorsak, eğer somut şartların somut tahlilinden hareket ediyorsak, eğer sınıf mücadelesinin esaslarına vakıfsak, kısacası eğer marksist-leninist isek yapacağımız bellidir: *Faşizm devrildikten sonra kurulacak geçici demokratik hükümetin gücünün yeteceği mertebede anti-emperyalist hedeflerin, antifaşist cephe programında yer almasıyla yetinmek.* Mevcut şartlardaki antiemperyalist görev ve hedeflerin hangileri bu sınırlama içinde kalmaktadır, hangileri sınırları aşmaktadır? Meselenin somutlanması da budur.

Demokratik halk devrimi gerçekleşmeden de önce, kapitalist düzende gerçekleşmesi mümkün başlıca antiemperyalist talep ve hedeflerimizi şöylece sıralamak mümkündür.

- ABD ile ikili anlaşmaları kapsayan Savunma İşbirliği Anlaşması SİA'nın iptal edilmesi,
- ABD Çevik Kuvvetlerinin üslenmesine izin verilmemesi,
- Atom füzeleri yerleştirilmesine izin verilmemesi, mevcutlarının sökülmesi,
- Havaalanlarının ABD'nin saldırgan emellerine hizmet edecek şekilde tevsiine son verilmesi,
- ABD üslerinin kapatılması,
- Ülkenin ABD'li askerlerden temizlenmesi,
- Sovyetler Birliği'ne yönelik ABD casusluk tesislerinin kaldırılması,
- NATO'nun askeri kanadından çekilinmesi,
- NATO'dan ve Avrupa Topluluğundan ayrılmak için Cunta devrildikten sonra referandum yapılması,
- Yabancı sermayenin aşırı kârlı işleyişinin kontrol altına alınması,
- Ekonominin İMF'nin ve Dünya Bankası'nın vesayetinden kurtarılması,
- Komşularımızla dostluk ve saldırmazlık paktları imzalanması,
- Barışçı dış politika izlenmesi, uluslararası ihtilafların görüşmelerle çözülmesi ilkesinin benimsenmesi,
- B. Milletlerde ve diğer uluslararası kuruluşlarda bağımsız bir tutum izlenmesi,
- Kıbrıs'ın bağımsızlığının ve kendi kaderini kendisi tayin etme hakkının tanınması, Ada'dan tüm yabancı askerlerin çekilmesi,
- Nükleer silahların imalinin durdurulması ve miktarının azaltılması doğrultusundaki girişimlerin desteklenmesi.

Bu gün mücadele vereceğimiz, yarın Cunta devrildikten sonra geçici Demokratik Hükümet eliyle yürürlüğe konulacak anti-emperyalist, barışçı talep ve hedeflerin daha da detaylandırılması mümkündür. Biz burada bunların belli başlılarını saydık. Hemen görülecektir ki, bu talep ve hedefler mevcut ekonomik yapıyı kökten değiştirmeden de uygulanabilecek niteliktedirler.

Ama bazı esaslı anti-emperyalist tedbirler vardır ki, onlar ancak devrim sonrasında gerçekleştirilebilir. Örnekse, yabancı sermayenin millileştirilmesi bu tür bir tedbirdir. Yine İMF, Dünya Bankası vb. uluslararası finans merkezleriyle ilişkinin kesilmesi, sömürü üzerine kurulu borçların geri ödenmemesi, Avrupa Ekonomik Topluluğundan çıkılması, demokratik halk iktidarının emekçi halkın güvenliği için uygun gördüğü antlaşmaları yapması, karşılıklı eşitlik ve yardımlaşma esasına dayanan ekonomik ilişkilerin kurulup geliştirilmesi, ulusal bağımsızlık savaşlarının desteklenmesi ve onlara yardımcı olunması, sosyalist sistemle kardeşçe ilişkilerin kurulması, emperyalizmin yeryüzünden silinmesi için dünya devrimci sürecinin yüklendiği enternasyonalist görevlerin yerine getirilmesi ve benzerleri, işçi sınıfı önderliğindeki halk cephesi iktidara geldikten ve halk demokrasisine geçildikten sonra gerçekleştirilecek türden tedbirlerdir.

Bu yazımızda belirlediğimiz ve geçici demokratik hükümetin programında yer alabilecek türden anti-emperyalist hedefler, kuşkusuz birer öneridirler. Örnekler konu hakkında somutlama yapmaya imkan sağlamak için verilmişlerdir. Ve bu hedefler, daha bu günden demokrasi saflarının talepleri olarak ileri sürülebilirler, sürülmelidir. Kuşkusuz bu taleplerin gerçekleşmesini ABD kuklası Cunta'dan istemiyoruz. Amacımız geniş yığınların bu talepleri benimsemesini sağlamak ve giderek oluşacak geniş demokratik cephenin, böylesi talepleri, kendi şiarları haline getirmesine yardımcı olmaktır.

NÜKLEER SAVAŞA KARŞI BARIŞ VE YAŞAM İÇİN DÜNYA ASAMBLESİ

Başını Reagan yönetiminin ve Pentagon militarizminin çektiği en azılı barış düşmanı güçlerin barışa, güvenliğe ve tüm insanlığa karşı yönelttiği tehdit ve tehlike her geçen gün daha da artıyor. Beyaz Saray'ın "Sınırlı Nükleer Savaş Doktrini", bu doktrinin öngördüğü silahlanma, insanlığı bir anda topyekun bir nükleer savaşın kucağına atabilecek kadar vahim ve maceracı bir politikanın ifadesidir.

İşte bu nedenle, dünya barış güçleri, 1983 yılının ana sloganını "NÜKLEER SAVAŞA KARŞI BARIŞ VE YAŞAM" olarak tesbit etti.

Dünya Barış Konseyi'nin 21-26 Haziran tarihleri arasında aynı isimle Prag'da düzenlediği Dünya Asamblesi uzun yıllardan bu yana gerçekleştirilen en büyük barış forumu oldu. 120'ye yakın ülkeden 3700 delegenin katıldığı Asamble'de oluşturulan değişik komisyonlarda ve uzmanlık birimlerinde barış sorununun, insani, politik, ekonomik, eğitimsel, sosyal, psikolojik bütün yönleri tartışıldı, kararlar alındı.

Türkiye'de K. Evren Cuntası'nın ABD çıkarları hizmetinde faşist ve militarist eylemlerini tırmandırdığı, Türk-Amerikan ikili askeri blokundan, Çevik Kuvvetlere, Orta Doğu'da Amerikan karakollu.ğunu pekiştirmeden 2 nci Ordu'nun Malatya'ya nakline, NATO genel sekreteri Luns ve NATO Avrupa Kuvvetleri Komutanı Rodgers'in "Türkiye için en büyük tehlike Sovyetler Birliği'dir" diye demeç vererek anti-Sovyetizm şampiyonluğu yapmalarına, Kissinger'in karanlık amaçlı ziyaretlerine kadar, ya da birbiri ardı sıra Türkiye'de düzenlenen askeri tatbikatlara kadar sayısız barış düşmanı olayların yoğunlaştığı bir dönemde yapılan bu asamble, tüm dünya barış güçleri için olduğu kadar, ülkemizdeki barış, demokrasi ve sosyalizm güçleri için de büyük önem taşıyordu.

Kongreye Türkiye 30 kişiye yaklaşan bir delegasyonla katıldı. Türkiye delegasyonu içinde, Dünya Barış Konseyi'nin üyeleri olan siyasi parti başkanları (Behice Boran ve Ahmet Kaçmaz), Barış Derneği adına başkan vekili Tektaş Ağaoğlu, Genel Sekreter Enis Coşkun, DİSK'den Kemal Daysal, Murat Tokmak, Yaşar Arıkan, Yücel Çubukçu ve Cemal Kıral, TÖB-DER Genel Başkanı (ve Türkiye Barış Komitesi Başkan Vekili) Gültekin Gazioğlu ve çeşitli demokratik örgüt temsilcileri, yazar Dursun Akçam bulunuyordu. Ayrıca Avrupadaki Türkiyeli ve Kürdistanlı demokratik göçmen işçi kuruluşlarından (aralarında GERÇEK Avrupa Komitesi'nin de bulunduğu 8 değişik siyasi eğilimdeki göçmen örgütlerinden) temsilciler de Asamble'ye katıldılar.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Orta Doğu ve Asya ile ilgili komisyonların oturumlarında yaptığı konuşmada Türkiye'deki Cunta'nın halk ve demokrasi güçleri üzerinde terör uyguladığını ve kurduğu faşist diktatörlük ile tüm insan haklarını yokettiğini belirttikten sonra bu Cunta'nın gelişinin ve varlığının aynı zamanda Amerikan emperyalizminin Orta Doğu'daki bu karakolunu güçlendirmek amacını da taşıdığını belirtti ve Türkiye'ye yüklenen bu misyon konusunda ABD'nin Dışişleri ve Savunma Bakan yardımcılarının sözlerinden örnekler verdi.

Kaçmaç sözlerine devamla şöyle dedi:

"Cunta tüm faşist yönetimler gibi koyu anti-komünist ve Sovyet düşmanıdır. Washington'a angaje bu politika koyu bir anti-Sovyetizmle kamufle edilmektedir. (.....)

Cunta'nın barış düşmanlığının, anti-Sovyetizminin en çarpıcı örneklerinden birisi, Türkiye Barış Komitesi'nin "illegal bir komünist kuruluş haline geldiği" gerekçesiyle kapatılmasıdır. Derneğin yöneticileri Türk Ceza Kanunu'nun dünyaca ünlü 141. maddesinden yargılanmaktadırlar. Türkiye Barış Komitesi yöneticilerine yöneltilen en büyük suçlama, "Sovyetçi" bir politika izlemiş olmaları ve komünizm propagandası yapmalarıdır! İşte Cunta böylesine gözü kara anti-komünist ve anti-sovyetiktir.

ABD'nin saldırgan emellerine sağladığı imkanların yanı sıra Evren Cuntası'nın bizzatihi kendisi saldırgan ve yayılmacıdır. Cunta'nın Irak ve İran'daki bazı petrol bölgelerinde gözü olduğu, generallere yakın çevrelerce defalarca ima edilmiştir. Son olarak Irak sınırlarından içeriye girip oradaki Kürtler üzerinde estirilen terör, binlerce Irak'lı Kürdün esir alınarak Türkiye'ye getirilmesi, buna ilaveten Kıbrıs'taki Türk cemaatinin bağımsızlığının ilan edilmesi yolundan Kıbrıs'ın kuzeyinin Türkiye'ye ilhakına çalışılması, faşist Cunta'nın tüm benzerleri gibi yayılmacı politikasının ibret verici örnekleridir.

Kısacası Evren Cuntası, hem her türlü uluslararası maceraya atılabilecek kadar gözü karadır, hem de Reagan'ın çılgınca azdırdığı saldırgan politikanın bölgedeki en sadık uydularından birisidir. Bütün bu nedenlerle Cunta hem bölge barışı için, hem de dünya barışı için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Orta Doğu'da zaten sık sık çıkmakta olan kıvılcımlara elinde benzin tenekesiyle gitmeye hazır bir Cunta'nın dünyamızın tutuşmasının amillerinden biri olması tehlikesi her an mevcuttur.

Sonuç: Hem Türkiye'nin, hem bölge halklarının, hem de tüm dünyamızın çıkarları, Evren Cuntası'ndan biran önce kurtulmayı gerektirmektedir.

Bizler Türkiye demokrasi ve barış güçleri olarak Cunta'ya karşı amansız bir mücadele yürütüyoruz. İnanıyoruz ki, faşist Cunta devrilmeden ne bugün tümden yasaklanmış olan demokratik hak ve özgürlükler kazanılabilir ne de barış düşmanlığı önlenebilir. Cunta demokrasiye dönülmekte olduğu zehabını dahi uyandırmaktan acizdir. O kendi yaptığı anti-demokratik kanunlara bile uymamakta, ipleri tümüyle kendi elinde olmayan gerici-amerikancı bir partinin kurulmasına dahi tahammül edememektedir. Sadece bu örnek dahi Cunta'nın daha uzun yıllar işbaşında kalmak niyetinde olduğunun kanıtıdır. Demektir ki, demokrasi ve barış güçleri için tek çare, bu Cunta'nın alaşağı edilmesidir."

Barışın genel eğitimle bağlantısıyla ilgili ihtisas komisyonlarının oturumlarında konuşan TÖB-DER Genel Başkanı Gülteni Gazioğlu da Türkiye'deki faşist rejimin militarist, şovenist ve barış düşmanı politikasına ve bunun eğitim alanlarındaki yansımalarına dair örnekler verdi, Türkiye demokratik öğretmen hareketinin ve onun temsilcisi TÖB-DER'in barış mü-

(Devamı 15. sayfada)

kitle

Irak Kürdistanı'na Evren'in Haçlı Seferi

Kenan Evren Cuntası'nın Çankaya'dan başını çektiği Türk militarizminin Irak Kürdistanı'na karşı düzenlediği sefer sadece faşizmin yayılmacı, maceracı ve savaş saldırganı özelliğini bir kez daha gözler önüne sermedi; aynı zamanda yıllardan beri işaret ettiğimiz üzere 12 Eylül Cuntası'nın ABD adına bölgede üstlenmiş olduğu görevleri de bir kez daha —ve bunu her şeye rağmen görmek istemeyenlerin gözüne batırırcasına— sergiledi.

EVREN-SADDAM-ABD İŞBİRLİĞİ

Niteliği apaçık ortada olan bu saldırıya değgin birkaç noktanın altını çizmek istiyoruz.

● Saldırı, ABD Genel Kurmay Başkanının Türkiye gelmesinden sonra ve kendisi Türkiye'de kaldığı günlerde gerçekleşmiştir.

● Daha önce Irak'ın kanlı Saddam rejimi ile Türk Cuntası arasında yapılmış olan antlaşma, ABD Genel Kurmay başkanının da nezareti ve velayeti altında uygulanmıştır.

● Türk militarizminin saldırganlarının bu girişimi Saddam Hüseyin diktatörlüğüne karşı mücadele eden Irak Arap ve Kürt halklarının askeri bölgelerine, stratejik garnizonlarına karşı —askeri deyimle— bir "arkadan çevirme" hareketidir.

● Böylece Irak'lı yurtsever güçler, onların Ulusal Demokratik Cephesi'nin askeri kuvvetleri iki ateş arasında bırakılmışlardır.

● Sözkonusu geriden kuşatma harekatının çok önemli stratejik bir hedefi daha vardır: Saddam Hüseyin istibdadına karşı savaşan Irak Arap ve Kürt yurtseverlerinin lojistik destek kanallarından bir tanesini tıkamak... Böylece Türkiye Kürdistanı'nın yöreye yakın sınır kesimlerinden yurtsever güçlere un, erzak, yiyecek, giyecek gönderilmesini önlemek ve aynı zamanda Irak Komünist Partisi'ne ve müttefiki güçlere gönderilen silah yardımlarının yerine ulaşmasının önüne geçmek harekâtın başlıca amaçları arasındadır.

● Bu nedenle, K. Evren Cuntası'nın sözkonusu saldırısı Türkiye'de ve Irak'da egemen olan her iki kanlı rejimin de ortak çıkarınadır, ama yukarıda sözünü ettiğimiz nokta dikkate alınacak olursa, bu daha ziyade K. Evren'in, Saddam'a yaptığı bir yardımdır.

● Ve de —yukarıda belirttiğimiz gibi— bu çevirme harekâtı K. Evren ve S. Hüseyin işbirliğiyle de sınırlı olmayıp, bölgede Amerikan emperyalizminin çıkarları ve politikaları doğrultusunda yeni bir tırmanıştır. K. Evren faşizminin ve onun Türk militarizminin saldırısı Saddam diktasının ömrünü uzatmayı amaçlaması bakımından önem taşıdığı gibi, her iki kanlı rejimin işbirliği halinde emperyalizme daha iyi hizmet etmeleridir de.

● Çünkü Saddam Hüseyin diktatörlüğünün yıkılması, 1958'den bu yana olduğu gibi Irak yönetiminde birbirini izleyen gerici veya ilerici askeri darbeler ya da Saddam'ın yaptığı gibi saray darbeleri türünden bir devirme olmayacaktır. Verilmekte olan silahlı mücadele ve diktatöre karşı artan geniş halk muhalefeti ve Irak'ın değişik toplum kesimlerindeki hoşnutsuzluk öyle bir raddeye varmıştır ki, Saddam'ı devirecek güçler Irak komünistleri dahil ülkenin Arap ve Kürt halkları olacaktır. Böylece despotizmin yıkılması arkasından Irak bir demokratik halk iktidarına geçiş sürecine gireceği gibi, Irak Kürdistanı'nda da zaten belli yörelerde varolan fiili özerklik, resmi ve gerçek bir özerkliğe dönüşecektir. Böylelikle, dünya devrimci süreci bir kale daha kazanacak, buna karşılık uluslararası gericilik Orta Doğu gibi önemli ve sıcak bir bölgede önemli bir mevzii yitirecektir.

● İşte bu nedenle, Saddam rejiminin ne pahasına olursa olsun ayakta durması, diktörlüğünü sürdürmesi, Irak ve Türk gericiliği açısından önem taşısa bile, Amerikan emperyalizmi ve Reagan yönetimi açısından daha da büyük bir öneme sahiptir.

● Öte yandan, Amerikan emperyalizmi Irak'taki mevcut diktatörlük içinde şayet Saddam'a bir alternatif bulsaydı, Saddam'ın yerine onu çoktan geçirirdi. Ama bu alternatifi bulamadığı için, Saddam'ın yerine bir başkasını geçirirse, zaten zayıflamış olan otoritenin ve sarsılmakta olan diktatörlüğün göçmesi daha da hızlanacağından, ve Saddam da halk güçlerine karşı kendi ordusunun gücüyle ayakta duramadığından, devreye emperyalizmin sadık uşaklarından ve bölgemizdeki yeni gözdelerinden Kenan Evren girmiştir.

2 nci ORDUNUN MALATYA'YA NAKLİ

● Faşist darbeden bir yıl sonra, Kenan Evren 2 nci ordunun Malatya'ya nakledileceğini açıklamıştı. O sırada merkezi Konya'da bulunan, ve birlikleri Orta Anadolu'da yoğunlaşmış bulunan 2 nci ordunun doğuya kaydırılmasının Kürt halkı üzerinde yeni bir baskı ve geleceğe dönük bir hazırlık olarak niteleyen GERÇEK gazetesi bunu aynı zamanda "ABD'nin Orta Doğu'ya dönük planlarının bir parçası" olarak görmüş ve şöyle demişti: "Çünkü bilindiği gibi 1 inci ve 3 üncü ordular gibi 2 nci ordu da bir NATO ordusudur. NATO'nun emrindedir. Ayrıca Türkiye ile ABD arasında imzalanan ve metni kamuoyuna açıklanmayan Savunma ve İşbirliği Antlaşması Türk askeri birliklerinin bölgede Amerikan askeri stratejisi için kullanılmasını garanti altına almaktadır." (GERÇEK, Kasım 1981)

● ABD Genelkurmayı güdümünde K. Evren Cuntası'nın Irak Kürdistanı'na karşı düzenlediği sefer bu gelişmenin ilk adımlarından birisidir. Nitekim, aynı günlerde 2 nci ordunun karargahı Malatya'ya taşınmış ve böylece iki yıldır peydepey T. Kürdistanı'na kaydırılmış birliklerden sonra bu ordunun kurmay kadrosu da bögede görevine başlamıştır. Türk militarizminin Irak Kürdistanı seferi ile 2 nci ordu karargahının orada göreve başlamasının aynı günlere rastlaması tesadüf değildir.

Bu olayları, NATO ülkelerinden gelmiş birliklerin bölgede gerçekleştirdikleri Adventure (macera) Express tatbikatı izlemiş ve NATO Genel Sekreteri Joseph Lunz ve NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı Rodgers da dahil önemli birçok NATO kumandanı Türkiye'ye gelmişlerdir. Bunu da CİA'nın ve Amerikan devletinin önemli adamlarından Henry Kissinger'in gezisi izlemiştir. Cuntabaşı K. Evren, Cunta başbakanı, dış işleri ve savunma bakanları ile uzun uzun görüşen Kissinger, "elbette ki turistik amaçlarla gelmedim Türkiye'ye" diyerek ziyaret sebebinin önem taşıdığını belirtmiştir. Bu yoğun ABD-NATO trafiğinde, Muş ve Batman'da iki büyük askeri hava alanı yapılması da karara bağlandı.

● Bu yoğun trafik sürerken, Türk Genel Kurmayı Siirt'te K. Evren ve onun Cunta konseyi üyelerinin katıldığı bir askeri tatbikat düzenlendi.

ZORBANIN ZORU

K. Evren, kendi ordusunun Irak Kürdistanı'na karşı düzenlediği haçlı seferinden bir ay sonra Türkiye Kürdistanı'na geziye çıktı. Mardin, Siirt ve Hakkâri'de yaptığı konuşmalarda, her zamanki meydan kabadayılığına bir de muzaffer kumandan edası eklemişti. Türkiye Kürdistanı'ndaki mazlum Kürt halkını ayağındaki Amerikan postalları ve faşist çizmeleriyle ezmekle yetinmeyen K. Evren, bir de Irak Kürdistanı'ndaki Kürtlere karşı cihad eylemiş ve bu seferinden gaza i-

len dönmüş idi.

Ve bir ay önce döktüğü sıcak kanlar daha soğumadan, Irak Kürt halkının bu yakadaki kardeşlerinin özyurtlarında onlara karşı efeleniyordu. Miting meydanına sopa zoruyla toplanmış Kürt emekçilerine, çocuklarına efeleniyor, bu konuşmaları her zamanki gibi akşam televizyonda yayınlanıyor ve Evren Kürtlere meydan okuyordu.

K. Evren bütün faşist şefler gibi tehditler yağdırırken Mardin konuşmasından başlayarak her üç mitingde de, "...vatan savunmasında görev almış kahraman askerlerimizi şehit eden *eşkiyanın temizlenmesi*" için harekât yapıldığından dem vurmuş, "...bu bir ihtardır, devam ederlerse daha sert mukabele göreceklerdir, mukabelemiz çok daha şiddetli olacaktır... güvenlik makamlarımıza ve mülki amirlerimize haber verilmesi halinde hemen bölgeye emniyet kuvvetlerimizi sevkedeceğiz..." gibi tehditleri birbiri peşisıra sıraladı.

K. Evren, tıpkı cumhuriyet tarihinin geçmişteki liderleri gibi Türk şovenizmine karşı direnen Kürtleri "eşkiya" ilan ediyor ve Türk şovenizminin öteden beri sürüp gelen —bizim de sık sık gösterdiğimiz— bayat klişelerini tekrarlayıp duruyordu. K. Evren'in hezeyanlarını, lanetli yüzünü televizyondan seyretmeye, bet sesini TV'den veya radyodan işitmeye tahammülümüz olmasa bile düşmanın her sözünü izlemek görevimiz olduğu için —her zamanki gibi bu kez de— dişimizi sıka sıka diktatörü dinledik. Hazret KİTLE'de yayınlanmakta olan Şovenizm ve Milliyetçilik yazı dizisinde veya konuya değgin başka yazılarda sık sık tekrarlandığı gibi, "Türklerin üç kıtada imparatorluk kurmuş olan büyük bir millet" olduğunu söyledi. Kürt sözünü kullanmadan Kürtlerin de aslında Türk milletinden olduğunu iddia etti, Türklerin geçmişte "kâh şu boy'un, kâh öteki boy'un" adıyla devletler kurmuş ve büyük medeniyetler meydana getirmiş olduklarını söyledi, bununla da kalmayıp, Orta Asya'daki "Türk atalarımız" Anadolu'ya gelmeden asırlarca önce de Anadolu'da Türklerin yaşadığını öne sürdü. Böylelikle Anadolu'da Selçuklulardan önce binlerce yıl boyunca yaşamış olan uygarlıklara ait toplulukları da Türk ilan ederken, Orta Asya kökenli olmayan Kürtlerin de Türk olduğunu söylemek istiyordu. (K. Evren'in bu iddiası nereden geliyordu, hangi bilimsel araştırmaya dayanıyordu? Laflarından bunu da anladık: K. Evren bu iddiasını bilimsel olarak da kanıtladı: Anadolu'nun Türkler gelmeden önce de "Türk olduğunu" meğer Büyük Atatürk söylemiş. Eh, en büyük Türk Atatürk fetva vermişse, bilimsel bulgulara ne hacet! Zira Atatürk sadece "muzaffer kumandan, büyük asker, eşsiz kahraman" değildi, aynı zamanda bilgindi. Ne ki, Atatürk bilimsel bulgularını öyle kütüphanelerde, laboratuvarlarda, kazılarda, belgelerde filan bulmuyordu. O Çankaya sofrasında kafayı çekip çekip, yanından eksik etmediği dalkavuklarına ve kendisinin bir gecede akademik titr bahşettiği kimi üniversite hocalarına kendi bilimsel buluşlarını dikte ettiriyordu. Çünkü bu Osmanlı paşası için bilim demek fetva demekti. İşte K. Evren de taşıdığı üstün bilimsel vasıfları, taklit etmeye pek özen gösterdiği Aziz Ata'sından almaktaydı. Hele hele kendisi gibi bir büyük faşist şef "bu böyledir" dedi mi, üstelik bir de Büyük Atatürk'ü şıracının şahidi bozacı misali Türk şovenizmi doğrultusunda tanık gösterdi mi, akan sular durur du.)

Ne ki, K. Evren, bu son Kürdistan gezisindeki üç konuşmasının ilkinde bir sürçü lisanda bulundu. Kürtlerin köken olarak Türk olduklarını ima ettikten sonra... "zamanla kendiliğinden ortaya çıkan bazı farklar" diyerek Türklerle Kürtlerin farklılığını hiç değilse bu sınırlar içinde kabul etmek zorunda kaldı, ama bu "gafını" sonraki konuşmalarında düzeltmek için "Misak-ı milli hudutları iki şeyi ifade eder: birincisi, bu toprakların üzerinde yalnız bir millet yaşar, ikincisi bu millet de asırlar önce buraya gelip yerleşen Türklerdir." dedi. Ne var ki, Paşa hazretleri bu kez başka bir pot kırdı ve şöyle devam etti: "Atatürk o tarihte milli birliğimizi, bu topraklar üzerinde yaşayıp da 'Ne Mutlu Türküm Diyene' diyen herkes Türk'tür diye çok güzel bir şekilde açıklamıştır" dedi... Peki ama, "bu topraklar" üzerinde yaşayıp da *Ne Mutlu Türküm Diyene*, demeyen 10 milyon Kürt ve bir milyona yakın azınlık ne oluyor?

K. Evren bunu da gene Atatürk'ün sözleriyle açıklıyor: "İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle olarak, eşit haklara sahip bir Anayasa düzeni içerisinde huzurluyuz, huzur içerisindeyiz."

Süngülerin gölgesinde silah zoruyla geçirtilen bir anayasa, faşist generallerin çizmeleri altında sağlanan "eşit haklar" ve her türlü özgürlüğün faşist devlet terörü eliyle yokedilmiş bir toplum, ve faşist K. Evren'in Atatürk'ten öğrendiği "imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz" teranesi. Ve finans kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist ögelerinin ve onların faşist Cuntası'nın huzuru... Ama ŞİMDİLİK!..

***

İç Düşmanlıklar

Konuyla ilgili olarak önemli bir noktanın altını daha çizmek istiyoruz. Bu da Irak Kürdistanında kısaca *Yekiti* diye anılan Yurtsever Birliğin son olaylarda oynadığı büyük olumsuzluktur.

Irak Kürdistanındaki politik mücadele "düşman kardeşler" diye anabileceğimiz Barzani ve Talabani önderliği arasında bir düşmanlık sürüp gitmektedir.

Talabani'nin liderliğindeki Yekiti bu düşmanlığı Mayıs başından başlayarak Irak KDP'sine, Irak Ulusal Demokratik Cephesine ve Irak Komünist Partisi'ne silahlı saldırılara dönüştürmüştü.. Özellikle Saddam rejimine karşı verilen silahlı mücadeleye uluslararası destek sağlayan, harekete silah, mühimmat, ilaç ve gıda yardımı alan, bunları tüm Saddam karşıtı savaşçıların ve politik akımların hizmetine sunan ve bütün savaşçılarıyla giderek daha da gelişen bir güç haline gelen Irak Komünist Partisi'ne darbe indirmekle KDP'ye de darbe indirmiş olacağını düşünen Yekiti geçtiğimiz Mayıs ayının 1'inden başlayarak Irak KP'nin siyasi ve askeri karargahlarına karşı ağır bir saldırı başlattı. Gazetemizin Orta Doğu temsilciliğinin Mayıs ayının ikinci yarısında verdiği bilgiye göre Irak Komünist Partisi, yayınladığı bildiride Parti MK Politbüro üyesi Kerim Ahmet ile bir MK üyesinin Yekiti tarafından esir alındığını, IKP partizanlarından 120 kadarının yaralandığını, bunlardan 50 kadarını kurtarılamayarak öldüğünü açıkladı.

Gene Parti tarafından yayınlanan "Irak Mektubu" isimli yayında Talabanı önderliğinin Saddam ile uzlaşmaya ve işbirliğine gittiği teşhir edildi. Parti yayın organı Celal Talabani' nin kardeşinin, Irak Emniyet Genel Müdürüyle (Saddam'ın kardeşiyle) görüşme yaptığını ve saldırının bundan sonra başladığını açıkladı.

Daha sonra, 22 Mayıs'da IKP'nin esir iki üst yöneticisinin serbest bırakıldığı bildirildi ve bu sıralarda çatışmalar duruldu.

Ne var ki, birkaç günlük bu suskunluğu, Türk askeri birliklerinin saldırısı izledi. Bölgeden aldığımız haberlerde, Türkiye'nin saldırı öncesinde yöredeki sivil halk içinde nabız yoklamaları yaptığı, IKP'nin ve IKDP'nin yöredeki askeri güçleri hakkında bilgi topladığı, buna karşılık Yekiti taraftarlarının yöreden çekildikleri belirtilmektedir.

Bu olaylar da açıkça gösteriyor ki, Talabani grubu Irak ve Türk rejimleriyle bu saldırı konusunda işbirliği içinde olmuştur. Önce Saddam'a karşı çarpışan IKP ve IKDP'yi arkadan vurmuş, böyle bir iç çatışma yaratmış ve K. Evren Cuntası'nın ABD güdümünde ve Saddam desteğinde saldırması için uygun koşulları yaratmıştır.

Buna rağmen "Türk askeri harekâtı" hiç de kolay olmamış ve direnişle karşılaşmışlardır. IKP ve IKDP birlikleri direnerek ve çarpışarak, Cunta'nın saldırgan birliklerine zayiat verdirerek geriye (güneye) çekilmişler ve dağlık yörede mevzilenmişlerdir.

Bu direniş yüzünden Türk ordusunun ilerleyemediği söylenmektedir. Gene yöreden gelen bir habere göre direnişçiler uçaksavarlarla saldırganların üç fantom uçağını düşürmüşlerdir.

Cunta'nın dışişleri bakanlığının "harekâtın bittiği ve birliklerin geri döndüğü" yolundaki açıklaması da doğru değildir. Esasen K.Evren'in se-

fer sonrasında yöredike üç ilde yaptığı konuşmada yeni yeni tehditler savurması da bu saldırıyı bir yenisinin izleyeceğine işarettir. Bölgedeki sivil halktan esir alınan ve yargılanmak üzere Türkiye'ye getirildiği gazeteciler tarafından yazılan 2000 kişi arasında IKP partizanı veya KPD peşmergesinin bulunmadığı belirtilmektedir. İstilacı birlikler, yöre halkına gözdağı vermek için, kendi geleneksel deyimleriyle onları "tedip etmek" için 2000 insanı esir almışlardır.

Gene Türk gazetelerinin yazdığı "IKP'nin Radyo İstasyonunu tahrip ettik" iddiası ise gerçek dışıdır. Bu radyo istasyonu Yetiki'nin IKP karargahlarına düzenlediği saldırı sırasında tahrip edilmiştir. Evet, haber Türk militarizminin şakşakçılığını yapan gazetelerin yazdığı gibi değildir, ama ne yazık ki, K. Evren'in hedefleriyle ve Talabani'nin hedefleri aynı olmuştur ve radyo istasyonunu tahrip işini birincisinin mi, yoksa ikincisinin mi yaptığı hiç de önemli değildir.

Orta Doğu'nun bir çok ülkesinde de benzerlerine çok rastlanan böyle kaypaklıklar ve zikzaklar, ilerici güçler arasından silahlı çatışmalara varan rekabetler, kan davasına vardırılan kin gütmeler, intikam hırsıyla karşı-devrime yanyacak tutumlara başvurmalar, mücadele saflarındaki çelişkileri düşmanlığa vardırıp, sonra da "düşmanımın düşmanı benim dostumdur" mantığıyla, asıl düşmanla işbirliğine girmeler veya onun paraleline düşmeler, Kürdistan yurtsever mücadelesi içinde sık sık ortaya çıkmaktadır.

Feodal aşiretlere ve geleneklere dayanarak bu aşiretleri temel alarak yola çıkan, ve savaşçılarına, taraftarlarına hiçbir politik bilinç vermeyen bu gibi grupların mücadeleleri feodalliğe ek olarak bir de yönetici saflardaki ya da orta kademelerdeki kimi kadroların küçük burjuva kaypaklıkları ve salınımları ile birleşince, dost kuvvetler düşmanı bırakıp birbirlerine karşı kıyasıya savaşabilmektedirler. Bundan ise en çok düşman memnun olmaktadır.

Celal Talabani'nin de son eylemi tıpkı böyle olmuştur. Kendisinin Irak KDP'sine karşı güttüğü düşmanlık öyle bir noktaya varmıştır ki, bundan Saddam diktatörlüğü, K. Evren faşizmi ve Amerikan emperyalizmi yararlanmıştır.

Barzani ailesinin feodal önderliğinin de geçmişten bu yana zig-zag'ları, tutarsızlıkları ve olumsuzlukları herkesçe bilinmektedir. Eskiden aynı partinin yöneticileri olan Barzani ve Talabani grupları arasında daha sonra ortaya çıkan ayrılık zamanla çekişmeler ve rekabetlere ve çatışmalara dönüşmüş ve bu durum Irak Kürdistanı ulusal demokratik hareketine nice zararlar vermiştir.

Yekiti yöneticilerine bir noktayı hatırlatmak gerekir: çok değil, bundan 5 yıl önce, Yekiti'ye bağlı partizanlardan bir kısmı Soçan bölgesinden Behdinan (veya Badinan) bölgesine geçmek için Hakkâri yöresinden Türkiye sınırlarını aşmışlardı. Amaçları iki bölge arasındaki Irak ordusu ile çatışmaya girmeden ve telefat vermeden, Irak Kürdistanının İran'a yakın yöresinden kuzeye kayıp T.C. sınırları içine girip, Türk kuvvetleriyle ve hükümetiyle de çatışmaya girmeden, sınıra paralel olarak batıya doğru yürüyüp, Suriye sınırına yakın Badinan bölgesinde tekrar güneye inip Irak Kürdistanı'na girmekti. Ama bu uzun yürüyüş başladıktan kısa zaman sonra, Türk ordusu, Mesut Barzani'ni tarafından o sıralarda kurdurulmuş olan ve kısaca *Kıyade* diye anılan Geçici Komite (Kıyade-i Muvakkat) taraftarları, Irak yetkilileri ve Türkiye Kürdistanı'ndaki bir aşiret birlikte hareket ettiler. (Bunun için Hakkâri'de yapılan dörtlü toplantıya Türkiye adına yörenin MİT sorumlusu Ziya Bey ile, jandarma (komando) alay komutanı katıldı. Sonuçta bir çok Kürt savaşçısı aralarında Yekiti Merkez Komitesi üyesi Ali Askeri de dahil olmak üzere öldürüldü, kaçanlardan bir kısmı Irak ordusunun eline düştü, bir kısmı ise Türkiye Kürdistanı'ndaki gerici aşiret tarafından rehin alındı. KİTLE gazetesi o zamanlar olayın iç yüzünü Türkiye kamuoyuna açıklamıştı. Ayrıca uluslararası hukuk kurallarına, hatta TC yasalarına aykırı olan bu duruma son verilmesi aşiret elindeki Irak Kürtlerinin serbest bırakırılması için zamanın başbakanı Bülent Ecevit'e siyasi girişimde bulunulmuştu.

Bugünkü olayda roller değişmiştir: dün Yekiti'ye karşı Türk hükümetleriyle işbirliği yapan Kıyade idi. Daha sonraki gelişmelerde bu Geçici Komite Mesut ve İdris Barzani kardeşler tarafından suçlandı. Barzani kardeşlerin bir çeşit özeleştirisi demek olan bu açıklamadan sonra, Irak KDP'si yeniden örgütlendi ve Irak'daki diğer Kürt ve Arap ilerici güçleriyle ve Irak Komünist Partisiyle birlikte Saddam rejimine karşı savaşa girişti. Ne var ki, Irak Komünist Partisi'nin bütün çabalarına rağmen IKDP ile Yekiti aynı cepheye girmediler. Irak Komünist Partisi de tüm yurtsever güçlerin birliğini sağlamak gerektiğine inandığından Saddam diktatörlüğüne karşı hem KDP ile hem de Yekiti ile ayrı ayrı iki platformda ortak mücadele zeminini tutturmaya çalıştı.

Ne var ki, son zamanlarda, Yekiti'nin KDP'ye karşı güttüğü düşmanlığın saldırıya dönüşmesi yüzünden bu kez roller değişti ve 5 yıl öncekinin tersine Talabani Irak rejimiyle işbirliği yaparak Türk saldırısını kolaylaştırdı.

Gene Kürdistan hareketlerindeki feodal motiflere bir örnek olarak yukarıda andığımız aşiretin durumuna değinelim. Mensuplarının büyük çoğunluğu Türkiye Kürdistanı'nda bulunan Jirki Aşireti, geçmişte Türk devletiyle çeşitli çatışmalar içinde olmuş, ama kah çelişip kah uzlaşarak varlığını sürdürmüştü. 1978 yılında Yekiti askerlerine karşı girişilen operasyonda, aşiret ve onun lideri Şehmuze Kerro Barzanilere olan yakınlığıyla, Türk-Irak ve Kıyade arasındaki işbirliğine katılmıştı... Bu aşiret daha sonra 12 Eylül Cuntası'nın silah toplama emirnamesi karşısında silahlarını önemli ölçüde teslim etmedi. Ne ki, K. Evren'in son Irak Kürdistanı seferi aynı zamanda bu aşireti sindirme amacını da içeriyordu. İddia edilenin aksine işgal ettiği toprakların bir kısmına yerleşen ve arada bir çeşit tampon bölge edinen Türk ordusu, yörede sağladığı üstünlükle Jirki aşiretini de bir bakıma güneybatıdan kuşatmış ve onun Irak Kürdistanı ile olan irtibat kanallarının küçümsenmeyecek bir bölümünü kesmiştir.

Öte yandan, İran KDP'sinin yönetiminin tutumu da bu olaylarda olumlu bir not almamıştır. Bilindiği gibi İran ile Irak arasındaki çatışma ve ihtilaflar nedeniyle, Irak rejimi İran'daki, İran rejimi de Irak'daki Kürt ulusal hareketlerini şu veya bu şekilde desteklemektedir. Bu tür destekler herhangi bir samimiyetten ve iyi niyetten uzaktır, adı geçen egemen rejimler bu iki ülkedeki Kürt halklarının ulusal taleplerinin gerçekleşmesini istedikleri için değil, kendi devlet çıkarları öyle gerektirdiği için bu tutum içindedirler. Bu nedenle, İran'daki Humeyni cumhuriyeti, Irak'daki Kürt ulusal güçlerine "sempatisini" dile getirirken, Irak'ın Saddam rejimi de İran Kürdistanı'ndaki ulusal hareketle iyi ilişkiler içinde olmaya özen göstermektedir. Ayrıca Irak ve İran KDP'leri arasında öteden beri çekişmeler ve ihtilaflar süregelmiştir.

Bu sebeblerden dolayı, İran KDP'sinin Irak ve Türk hükümetlerinin gerçekleştirdiği bu operasyon karşısındaki tutumu olumsuzdur.

Bu vesileyle son bir noktayı daha dile getirmek isteriz: K. Evren Cuntası'nın, Saddam rejimi ile birlikte gerçekleştirdiği bu saldırı karşısında Türkiye Kürdistanı'ndaki politik grupların tamamı doğru bir tutum takınarak, saldırının kesinlikle karşısında olmuşlar, faydacı bir politika izlememişlerdir. Aynı tutumu İran KDP'sinin göstermemiş olması ile Türkiye Kürdistanı'ndaki siyasi akımların bu tutumları arasındaki fark bütünüyle T. Kürdistanı'ndakilerin lehinedir.

iki belge

ORTAK DEKLERASYON

Ürdün Komünist Partisi, Suriye Komünist Partisi, Filistin Komünist Partisi, Lübnan Komünist Partisi, Mısır Komünist Partisi, Suudi Arabistan Komünist Partisi, Bahreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi, ortak bir toplantı düzenlediler. Toplantıda Irak Kürdistanı Yurtsever Birliği örgütü tarafından Kürdistan toprakları üzerinde bulunan Irak Komünist Partisinin ve Irak Ulusal Demokratik Cephesinin (CUD) içerisinde yer alan partilerin merkezlerine karşı Mayıs ayının başında planlanan vahşi saldırıları görüştüler.

Düzenlenen saldırı sonucunda, Saddam yönetimine karşı ellerine silahı alan IKP'sinin erkek ve kadın savaşçılardan onlarca kişi öldü. Ölenler Irak'ta Ulusal Demokratik bir yönetime ve Irak Kürdistanı'nda gerçek özerkliğin sağlanması uğruna tüm ilerici ulusal güçlerin birliği için mücadele edenlerdir.

Kardeş Partilerin Düzenlenen Saldırı İle Ortak Düşünceleri:

1. Düzenlenen saldırı sadece IKP'sini hedeflemiyor. Bu saldırı Irak'ın bağımsızlığı ve Irak halkına demokratik özgürlüklerin sağlanması, Irak Kürdistanı'nda Kürt halkının ulusal hakları için savaşan genel olarak ulusal kurtuluş güçlerine, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine, Arap ve Kürt iki kardeş halka karşıdır;

2. Lanetli saldırı, bölgede bulunan değişik yönetimlerin üzerinde anlaşarak planlı bir şekilde komünizm düşmanlığı kisvesi altında olmuştur. Özellikle Sovyetler'e karşı düşmanlıktır. Hedef, bu gün Suudi Arabistan'da, İran'da, Bahreyn ve diğer bölge ülkelerinde gelişen ulusal kurtuluş hareketlerinin safları içerisinde sorunlar yaratmak, güçleri parçalamaktır.

3. ABD ve İsrail siyonizminin topyekun Arap Bölgesini ABD'nin hakimiyetine ve tüm bölgeyi ABD'nin stratejik planlarına diz çöktürmek için amansız saldırıları ortamında düzenlenmiştir. Lübnan ittifakını tek seçenek olarak kabul ettirmek ve Suriye'ye silahlı bir saldırı tehlikesini kışkırtmak da bu amaçlar arasındadır;

4. Düşman Amerika politikasını en şiddetli ve amansız döneminde ülkeler arasında sorunları körüklemek ve silahlanma yarışına hız vermek, insanlığı yokedecek nükleer savaş ortamına sürüklemek üzere düzenlenmektedir;

5. Düzenlenen saldırıya ancak emperyalistler, siyonizm ve bölgenin değişik yerlerinde hakim olan gerici yönetimler razı olur. Fakat ilerici, ulusal güçler bulundukları yerlerde saldırıyı lanetler ve şiddetle protesto ederler.

Gene, kardeş partiler olarak belirtmek isteriz ki, düzenlenen saldırı için, tam Irak yönetimi içten düşürülme noktasına geldiğinde ve dış ülkelerden tecrit olma durumuyla karşı karşıya olduğu dönem seçilmiştir. Irak yönetiminin, Irak ilerici güçlerine ve bu güçlerin başında Irak Komünist Partisine karşı en barbar en kanlı saldırılarına hız verdiği dönem seçilmiştir.

Kardeş partilerin temsilcileri, Irak Kürdistanı'nda, IKP'sine karşı düzenlenen kanlı saldırıyı protesto ederlerken bu kardeş parti ile dayanışma içerisinde olduklarını beyan ederler. Düşman güçlerin bütün planlarını ve emirnamelerini boş çıkartıp mevcut Saddam yönetiminin bir an önce düşürülmesi için tüm ulusal güçleri birliğe ve saflarını sıklaştırmaya çağırırlar.

Arap ülkelerine ve Ulusal Kurtuluş hareketlerine karşı, ABD emperyalizminin ve siyonizmin bu ortamdaki geniş saldırılarına karşı durmaya çağırırlar.

MAYIS—1983

***

IKP'NİN AÇIKLAMASI

Saddam Hüseyin rejimi ile Türkiye hükümeti arasında imzalanan (ve Bağdat'da ilan edilen) anlaşma sonucunda Türkiye hükümeti tehlikeli adımlar attı. Tehlikeli adımlar var. Bu, iki ülke arasındaki hududu ihlal ederek, Irak ulusal hareketine karşı ve Irak Kürdistanı ulusal güçlerine karşı komplocu bir saldırıdır. Aynı zamanda ülkemizin bağımsızlığını ihlal ettiği gibi halkımızın içişlerine müdahaledir.

Türkiye resmi kaynakları da Irak'ın onayını alarak durumu açıklamıştır. Türkiye jandarma kuvvetlerine bağlı özel birlikler, sayıları 4000 komandolu kuvvetle Irak sınırını ihlal ederek Irak topraklarına 30 km. içeriye doğru girdi. Üçlü (Irak-Suriye-Türkiye) sınırının doğusuna düşen bölgede geniş, şiddetli arama, tarama hedefini gütmüştür.

Amerika genel kurmay başkanı John Feysi bir askeri delegasyonun başında düşman NATO Paktına bağlı Türkiye'ye yaptığı ziyaret ve Türkiye silahlı kuvvetlerinin Kara ve Hava kuvvetleriyle yaptığı endişe verici diyalogu sonunda ve Kürdistan Yurtsever Birliği'nin diktatörleri Saddam rejimiyle birlikte partimizin garnizonlarına ve CUD'un Peştanşan bölgesindeki kuvvetlerine karşı saldırdığı döneme denk getirilerek Türkiye askeri birlikleri Irak topraklarına girdi.

Türkiye hükümeti, Irak Kürdistanı halkına ve CUD'un bazı taraftarlarına karşı geçen günlerde tehditler savurdu. Bu da, Kürdistan Yurtsever Birliği'nin (Yekiti), Partimize başlattığı saldırının habercisiydi. Tabii ki, sınırda Türk askerlerinden bir kaç kişinin öldürüldüğünü ileri sürerek. Ta başlangıçta bile Türkiye-Irak arasında kurulan plan'ı CUD (Irak Ulusal Demokratik Cephesi) garnizon ve partizanlarına karşı havayı gerginleştireceğini bilerek bu planları deşifre ettik.

Bu yılın geçtiğimiz aylarında, CUD taraftarları ve Türkiye'de bulunan ilerici Kürt partileri, Türkiye ile Irak arasında imzalanan gizli antlaşmayı açığa çıkardılar. Bu antlaşma, Kürt Ulusal Hareketinin ve her iki ülke inkilâpçılarını göçe zorlamak ve tasfiye etmek için (iki devletin) kendi aralarındaki işbirliğini içerirken, her iki ülkenin silahlı güçlerinin de tarafların topraklarına girebilmesini öngörmektedir. Dayanışmalı ittifak, Irak tarafından Türkiye kuvvetlerinin Irak toprakları üzerinde kolayca hareket edebilme olanağını sağlamak için daha da uygunlaştırılmıştır. Ayrıca Türkiye'deki Kürt Bölgelerini boşaltma amaçlarının yanında buna ek olarak da son baskılar ve estirilen terör vardır. İki gerici yönetim (Irak ve Türkiye) Sâdâbâd Paktı'nın hedeflerini ve mezara gömülen CENTO Paktı'nın aynı amacını Kürt-Arap Ulusal Kurtuluş hareketlerine karşı ve siyonizm, emperyalizm önünde ortak mücadele verenlere karşı şimdi de kullanmaktadırlar.

Bağdat diktatörlüğünün güçsüz olduğunu, muhalefeti bastıramayacağını, ömrünün kısa olduğunu düşman Türk hükümeti pek iyi bilmektedir. Bu nedenle, NATO'nun ve Amerika'nın sanayisi diktatörlük enkazının kaldırılması gerektiğini iyi kavramışlardır. Yapılan müdahele, Irak Vatan Hareketini ve Kürt Ulusal Güçlerinin bazılarını sıkıştırma planından ayrı düşünülemez. Ayrıca Irak Kürdistanı Yurtsever Birliği'nin Pıştaşan bölgesindeki Ulusal Demokratik Cephe garnizonlarına karşı düzenlediği saldırı da bundan ayrı düşünülemez.

Tüm bölgeye karşı olan bu haraketlenme bizzat emperyalizmin, siyonizmin planladığı oyunların dışında ele alınamaz. ABD tarafından askeri, siyasi, ekonomik bakımdan desteklenen İsrail'in güttüğü yayılmacı politikanın amacı Suriye'ye ve Filistin direniş hareketine darbe indirerek, diz çöktürüp tüm bölgede tahakkümünü kurmayı amaçlamaktadır.

Partimiz, Türkiye kuvvetlerinin sınırı ihlal edip topraklarımıza girerek (Saddam'ın onayıyla) halkımızın ilerici gücünü tehdit eden bu müdaheleyi şiddetle protesto ederken saldırının karşısında olduğumuzu açıklarız. Ayrıca ülkemizin yasalarını rafa kaldıran Saddam Hüseyin rejiminin bağımsızlığı açısından da tehlikelidir.

Partimiz, ve onun ilerici güçlerini tehdit eden bu geniş çaplı emrivakiler hamlesine karşı en geniş örgütlülüğü sağlayarak, faşist Türkiye hükümetine karşı zaman kaybetmeksizin harekete geçirmenin gerekliliğine inanmaktadır. Atılan tehlikeli adım Arap Kurtuluş Hareketlerini hedeflemektedir. Irak-Türkiye'nin attığı adımın, başka sınırlara da intikal etmesi pek mümkündür. Bölgenin barış ve güvenliğini tehdit eden bu adımlar aynı zamanda İsrail'in ve ABD'nin Arap Ulusal Kurtuluş Hareketine ve Arap ülkelerinin bağımsızlıklarına karşı yöneltikleri tehditler de aktif davranmalarına yardım ediyor.

28 Mayıs 1983

Irak Komünist Partisi
Polit Bürosu a. Bir Sözcü

DİKTATÖRLÜĞÜN DEVRİLMESİ VE DERHAL DEMOKRASİYE DÖNÜLMESİ İÇİN

Uruguay Komünist Partisi Merkez Komitesinin geçen Şubat ayında yapılan Plenum toplantısı, Uruguay'da siyasi durum ve komünistlere düşen görevler üzerine aşağıdaki bildiriyi yayınladı.

Uruguay Komünist Partisi Merkez Komitesi, ülkede durumun, güçler-arası dengelerin, diktatörlüğün reddinde birleşen kitlelerin ruh halinin derinlemesine tahlilini yaptıktan sonra şu sonuca varmıştır: yeni bir siyasi durum belirmektedir; bu durum, mücadelenin sürmesiyle, diktatörlük rejiminin devrilmesine yol açacaktır.

1980 plebisitinde halkın kazandığı zaferden ve diktatörlüğe karşı direnişin daha da gelişmesinden sonra yapılan ve legal partilerde iç seçim oylamasını çok aşan Kasım 1982 seçimleri büyük bir önem taşımaktadır.

Birincisi, halkın diktatörlüğü devirme gayreti içinde olduğu anlaşılmıştır: seçmenlerin yüzde 82'den fazlası diktatörlüğe karşı oy kullanmıştır.

İkincisi, boş oylar Geniş Cephe'nin etkinliğini ortaya koymuştur. Bu hareket de, tıpkı çok sevilen önder General Liber Seregni gibi, yasaklanmış ve kovuşturmaya uğramıştı; resmi makamların husumeti üzerinde olduğu halde 85 bin oy aldı. Böylece bu seçimlerin özgül koşullarında Geniş Cephe üyelerinin oldukça büyük bir kısmının geleneksel partilerdeki en tutarlı muhalefet güçlerine oy verdikleri de hesaba katılacak olursa, ülke hayatındaki önemli yerini, tarihi önemini ve siyasi sorunların çözümünde üzerine düşen rolü ortaya koymuş oldu.

Üçüncüsü, Ulusal Parti'de ülkenin tam demokratikleşmesinden yana eğilim büyük çoğunluğun desteğiyle başarı kazandı. Tüm demokrat güçlerin ortak noktalarda buluşmasına karşı yürütülen çirkin kampanya ve Ferreira Aldunate'ye saldırılar tam bir başarısızlığa uğradı. Yolsuzluğa bulanmış, uzlaşmacı gruplar darbe yediler.

Colorado Partisi, Pacheco Areco'yu ve onun Cumhurbaşkanı olma emellerini kesinlikle reddetti.

Ulusal pronuciamento, (yani seçmenin kararı, legal partilerde iç seçimleri muhalefeti bölmek için silah olarak kullanmaya çalışan diktatörlüğün planlarını akamete uğrattı. Şimdi bütün muhalefet güçlerinin tartışma götürmez bir zaferine, Uruguay halkının demokratik bilincinin dile gelişine —ki genç kuşakların bunda büyük rolü olmuştur—, ve zaferden sonraki kitlesel gösterilerden de anlaşıldığı gibi, ortak noktalarda buluşma fikrine geniş kesimlerin hararetle sarıldıklarına tanık olmaktayız. Kitleler sokağa dökülmüşler, gösteri yapma haklarına sahip çıkmışlardır.

Tüm gerici yasaklamalara ve antidemokratik yasama faaliyetine son verilmesini talep eden parti toplantılarında açıklanan bildiriler, Zelmar Michelini ve Hector Gutierrez Ruiz'e gösterilen teveccüh, Ulusal Parti'nin tüm diğer partiler ve sosyal örgütlerle birlikte hareket etmeye istekli oluşu ve Geniş Cephe'nin programının gördüğü tasvip, bütün bunlar, diktatörlüğe karşı olan tüm güçleri birleştirme fikrinin gittikçe yaygınlaştığına işarettir.

Tuğgeneral Alvarez'in son konuşması demokratik birleşmeye karşı kampanyanın başarısızlığından, seçim propagandasını anti-komünist bir havaya, sol güçlere karşı sert düşmanlığa döndürememiş olmasından duyduğu hoşnutsuzluğu gösteriyordu. On yıldır süren diktatörlüğe rağmen Artigas'ın halkı baskı ve faşizm altında yozlaşmış, yılmamıştır. Bu, onun bağımsızlık için mücadelede ve sivil, cumhuriyetçi, demokratik geleneklerde güçlenen tarihi bilincinin ürünüdür. Ve bu, Artigas'ın 1973 darbesinden önceki son on yılın siyasi ve sosyal sürecinde oynadığı belirgin öncü rolün semeresidir. O süreç güçlü işçi, emekçi ve anti-emperyalist hareketlerin gelişmesine, geniş sosyal tabakaları etrafında toplayan Ulusal Emekçi Halk Birliğinin (WPNC -Working People's National Convetion) aktif mücadelesinin öne çıkmasına, ayrıca öğrenciler federasyonunun, aydınların, emeklilerin, şehir ve köy orta kesimlerinin eylemlerine imkan sağlamıştı. Aynı zamanda, ileri bir iktidarın, yani hem Geniş Cephe'nin kurulmasında, hem de partinin ve komünist gençlik örgütünün cumhuriyetin hayatında hatırı sayılır ağırlıkları olan güçler olarak etkinleşmelerinde ifadesini bulan bir alternatifin, ortaya çıkması imkanı da sözkonusudur. Bütün bunlar ve geleneksel partilerde demokratik eğilimlerin gelişmesi, diktatörlüğü daha ilk günden tecrit etmiştir.

Darbenin ilk anından itibaren ülkede WPNC'nin çağrısı üzerine girişilen kahramanca genel grevle birlikte halk direnişinin başlaması bunda belirleyici bir etken oldu. Genel grev eylemi ile işçi sınıfı demokrasisinin büyük savunucusu olarak, öğrencileri ve geniş halk güçlerini çevresinde birleştirerek ve diğer demokratik çevrelerin desteğini kazanarak ülke hayatının merkezinde yer aldı. Onuncu yıldönümü bu yıla rastlayan genel grevden beri de direniş çeşitli biçimlerde kararlılıkla süregeldi. Komünistler, çok ağır baskı altında olmalarına rağmen, doğru siyasi hatlarıyla, ve halkın diğer temsilcilerinin yanısıra, işkenceyi, hapsi, birçok hallerde ölümü göze alarak gösterdikleri militanlık örneğiyle, bu direnişe katkıda bulundular.

Diktatörlüğün tecridi ağır ekonomik kriz nedeniyle daha da derinleşti. Ve kriz, herşeyden önce, en asalak finans kapital gruplarının çıkarlarına uygun düşen bir "ekonomik model" yüzünden başgösterdi ve emekçi halkın gerçek gelirlerini alabildiğine geriletti, işsizliğe yol açtı, işletmeleri çökerterek önemli tarım, sanayi ve ticaret kesimlerini büyük zararlara uğrattı. Sosyal sigorta kurumlarına ait fonların yağma edilmesi, korkunç dış borçlanma ve hizmet sektöründe bazı devlet işletmelerinin özel teşebbüse devri de bütün bunlara eklenmelidir. Ekonomi politikasının değiştirilmesi genel talebine diktatörlük, mali oligarşinin kârlarını arttıran tedbirlerle, ve aynı siyasetin sürdürüleceği yolunda IMF'ye teminat veren Niyet Mektubu ile karşılık vermiştir. Bu Niyet Mektubu Uruguay tarihinin en utanılası belgesidir.

Uruguay halkı sürgündeki en militan güçlerce aktif olarak sağlanan çok geniş uluslararası dayanışmaya güveniyor. Bu militan güçler arasında başta gelenler Geniş Cephe'ye, WPNC ve Demokratik Birleşme çalışmalarıdır ve diktatörlüğe karşı olan bütün güçlerin birleşmesi fikrini ortaya atmışlardır. Halkımız kıtadaki tüm demokratik partiler ve uluslararası güçlerin birçoğu tarafından desteklenmektedir.

Diktatörlük, içte ve dışta alabildiğine tecrit olma durumundan şimdi *rejimin açıktan açığa çürümesi durumuna* geçmiş *yeni bir siyasi durum* ortaya çıkmıştır. Bu yeni siyasi durumda her türden baskının ısrarla sürdürülmesine rağmen muhalefet güçleri mevzilerini tahkim etmektedirler. Uruguay halkının, kısa bir süre içinde iki defa, rejimi reddettiğini, demokrasiden yana olduğunu, siyasi mahpuslar ve hapisteki sendikacıların özgürlüğe kavuşmalarını, tüm gerici yasaklamaların kaldırılmasını, tüm partilerin ve sosyal örgütlerin faaliyetlerinde yeniden serbest olmalarını istediğini ifade etmiş olması hiç de anlamsız değildir. 1980 plebisiti ile 1982 Kasım oylamasının sonuçları, ve "De-

folup gitsinler!" sloganı altında yapılan başarılı gösteri, diktatörlüğün devrilmesi ve ayni zamanda demokrasinin kazanılması talebinin tezahürüdür.

Diktatörlüğün önünde çıkış yolu yoktur. Lakin baskıları ve demokrasiye giden yolu kapama maceralarını kaale almamazlık da edemeyiz. Diktatörlük, 1983'de resmen izin verilen partilerle görüşme, 1984 seçimlerini sadece o partilerin katılımıyla yapma, siyasi mahpusları salıvermeme, baskıları sürdürme ve askeri vesayeti yeni bir anayasa ile güvence altına alma tutumunda israr ediyor. Üstelik Alvarez, konuşmasında partileri tehdit ederek, legal partilerle görüşmeler temelinde varılacak anlaşmanın bir sonraki aşamaya geçmek için vazgeçilmez şart olduğunu söylüyor. Bunun anlamı, Pacheco Areco'nun da önerdiği gibi, bir "süreç partisi" fikrini gerçekleştirmeye çalışmaktır. Böyle birşey, geçmişte diktatörlükten yana tüm seçenekleri iki defa reddetmiş olan halkımız tarafından aynı şekilde reddedilecektir.

Her geçen gün, demokrasiye yeni ağır saldırılar oluyor. Her geçen gün yeni zorbalıkları, siyasi mahpuslara yeni zulümleri, kitle iletişim araçlarının kapatılmasını ve ulusal çıkarlara aykırı, vurdum duymaz ekonomik politikanın ezdiği muazzam halk çoğunluğunun yeni yokluklara itilmesini getiriyor. Önemli demokratik kesimler, haklı olarak, 1984 sonunda yapılacak seçimlerin öne alınmasını talep ediyorlar. O 1984 seçimleri ki, ön anayasa reformuyla kurumlaştırılan Milli Güvenlik Konseyi (GOSENA) aracılığıyla dayatılan askeri vesayetin kabulü şartına bağlanmıştır. Oysa özgürlüğe yeniden dönüş için gerekli olan şey anayasal reform değil, bu tür kurumlaştırıcı eylemlere son verilmesidir. Belli ortak noktalarda birleşme fikri, diktatörlüğe karşı sıkı durma, her türlü uzlaşmayı reddetme tutumuyla bağlantılıdır.

Şimdi bekleme zamanı değil, tüm diktacı yasakların kaldırılması ve sendikal özgürlüklerin genişletilme için mücadele zamanıdır. Kitlelerin aktif seferberliği ile bir siyasi af ve tüm siyasi mahpusların, hapisteki sendika yöneticilerinin serbest bırakılması tam bu zamanda sağlanmalıdır. Geniş Cephe ve içindeki tüm partiler yasallaşmadan doğru dürüst bir demokrasi olamaz. Geniş Cephe ülkenin siyasi geleceği için belirleyici bir güçtür; onun saflarını bölüp birbirine düşürme ya da ülke hayatındaki rolünü azaltma yolunda diktatörlüğün girişeceği her türlü manevra başarısız kalmaya mahkumdur.

Kısıtlı ve denetim altında, sözde bir demokrasi ancak finans kapitalin, gerici güçlerin ve ABD emperyalizminin işine gelebilir, demokrasiden yana bir halk için kabul edilebilir birşey değildir.

Diktatörlüğü temelli devirmek için gerekli nesnel ve öznel şartlar ülkede ortaya çıkmıştır. Fakat ancak kitlelerin mücadelesi bunu sağlayabilir. Bu nedenle, diktatörlüğün her türlü yeni siyasi durumu faşizm zehirine bulaştırmaya kalkışmaksızın kendiliğinden çekip gideceğine dair hayaller tümüyle bir kenara bırakılmalıdır.

Zafer yakın. Her yerde —toplumsal mücadelede, kitle iletişim araçlarında, şarkılarda, tiyatroda, çeşitli sanat dallarında— insanlar diktatörlüğün getirdiği kuralları yıkıyorlar. Özgürlüğün üzümleri olgunlaşıyor. Ne ki tam özgürlük kazanılmalıdır.

Tüm demokratikleşme için ulusal temeller doğrultusunda Geniş Cephe bir program hazırlamıştır. Bu programda, hapisteki bütün yurtseverlerin serbest bırakılması, tam ve kısıtsız genel af ilanı, bütün özgürlüklerin yeniden tanınması, tüm siyasi partilerin katılımıyla halk tarafından bir Ulusal Kurucu Meclis seçilmesi, ve kitlelerin hayat düzeylerini yükseltmek, sanayi, tarım ve ticaretin soluk almasını sağlamak için bir sosyo-ekonomik ulusal kurtuluş planının uygulanmaya konulması talep edilmektedir.

Bu ulusal kurtuluş programı, çalışan insanların ve emeklilerin, ücretlerle ve emekli ödeneklerinin arttırılması için, ve Kasım sonunda açıklanan devalüasyonun doğurduğu enflasyon yüzünden nüfusun büyük bölümünün gelirinin azalması anlamına gelen ücretlerin dondurulmasına karşı haklı taleplerini karşılamaktadır. Bu program, aynı zamanda, tarım sektöründe, sanayi ve ticarette çalışan, bakkalların yüksek kârlı tefeci faiz hadleriyle açtıkları kredilerin moratoryuma bağlanmasını isteyen kesimlerin de taleplerine uymaktadır.

Darbeden önce dahi Geniş Cephe ve diğer toplumsal akımlar bankaların millileştirilmesinden yanaydı. Bu talep tam geçerliliğini korumaktadır. Buna karşılık finans kapital ve emperyalizmin bir aracı olan diktatörlük, yabancı büyük bankaların, çok-uluslu şirketlerin ve oligarşi içinde en asalak çevrelerin çıkarları doğrultusunda bir politika izlemektedir.

Bizim için 1983 ve 1984 yılları, önünde büyük perspektifler açılan bir tarihi kavganın arifesidir: bütün sol ve yurtsever güçlerin yurdu yeniden onarmak ve ilerleme yolunda daha ileri adımlar atmak için anlaşmaları temelinde demokrasiye kavuşma kavgası. Birlik ve ortak noktalarda buluşma politikası, ve emekçilerle birlikte tüm halkın harekete geçirilmesi, bu kavgada zafer için belirleyici önem taşımaktadır. Bizler, serbest bırakılması için en etkin muhalefet çevrelerince ve Kıta'da ve tüm dünyada en geniş güçlerce talep edilen, kendisi de yurdu salâha çıkarabilecek tüm güçleri tekrar ve tekrar birleşmeye çağırmış olan Geniş Cephe Başkanı, halkın generali Liber Seregni'nin fikirlerine bağlılığımızı sürdürüyoruz.

Komünistler birlik politikalarıyla, kararlılıklarıyla, mücadele ve fedakarlık coşkularıyla bu büyük kavgaya katkı getiriyorlar. Uruguay halkını selamlarken, onun bölünmez çekirdeği olarak, en çetin sınavlardan geçmeye her zaman hazırız. Geniş Cephe'yi daha da güçlendirme, işçi sınıfı ve emekçi halkın mücadelesini geliştirme, geniş güçleri birleştirme doğrultusunda birlik ve ortak noktalarda buluşma politikamızı bir kere daha tekrarlıyoruz.

Geçmişte olduğu gibi bugün de güçlü bir komünist partisinin varlığı ileri düzeyde bir siyasi süreç için gereken esas faktördür.

Komünist Partisi ülkemiz halkını 1983 yılını siyasi mahpusların serbest bırakılması yılı, özgürlüklerin yeniden kazanılması yılı, sürgünde olanların geri dönmeleri ve yasaklamaların kaldırılması yılı yapmak için mücadele vermeye çağırıyor. Uruguay'da demokrasinin geleceği büyük ölçüde 1983 yılında olacak olanlara bağlı olabilir.

Aynı zamanda, sürgünde ve başka ülkelerde yaşayan tüm Uruguaylılara ve dünya demokrasi güçlerine sesleniyor, onları ülkede savaş verenleri gelecekte de desteklemeye, diktatörlüğün içyüzünü teşhire, zorba baskıcı rejimin hapsettiği Uruguaylılar için genel af talep etmeye, işlerinden atılan tüm yurttaşların yeniden işe alınmalarını sağlamak için çaba göstermeye ve sürgünde yaşayan herkesin yurda dönmesine izin verilmesini sağlamaya çağırıyoruz.

Şubat 1983
Uruguay Komünist Partisi Dış Bülteni
No. 3- 1983

NOT: Faşist diktatörlüğe karşı demokrasi, tekelci burjuva egemenliğine karşı Demokratik Halk İktidarı ve Sosyalizm için mücadele verdiğimiz bu dönemde, stratejik hedefimiz olan halk demokratik devriminin bugünkü taktik hedefi işbaşındaki faşist Cunta'yı alaşağı etmektir.

Sosyalist ve demokratik mücadelenin birlikteliği ve ikincinin birinciye bağımlı kılınması doğrultusunda güncel vuruş hedefimiz olan faşizme karşı verdiğimiz mücadelede, halen anti-faşist mücadele içinde bulunan kardeş partilerin ve halkların deneylerini de sayfalarımız elverdiği ölçüde aktarmaya çalışıyoruz.

Şili halkının Pinochet faşizmine karşı yükselen mücadelesi konusunda hazırladığımız yazıyı bu sayıda yerimiz olmadığı için gelecek sayıda vereceğiz.

ŞOVENİZM VE MİLLİYETÇİLİK – IV

Türkler Üç Kıtadayken

Türk ırkçılığının ve şovenizminin ikinci büyük övünç kaynağı Osmanlı İmparatorluğudur. Resmi ideoloji ve her soydan Türk milliyetçisi için Osmanlı İmparatorluğu, Orta Asya Türklerinden de ötede başlı başına bir iftihar kaynağıdır.

Ne var ki, Türk şovenizmi Osmanlıların uygarlığa, insanlığın evrimine ne getirip ne getirmediği ile ilgilenmez. Üretici güçlerin gelişimi, sosyal, kültürel ya da bilimsel açıdan Osmanlı İmparatorluğunun insanlık tarihindeki yeri şovenlerin konusu değildir. Türk şovenizmi için önemli olan Osmanlıların fetihçiliğidir, savaşçılığıdır, "Üç kıtada at koşturduğudur".

Bu övünç sadece Türk şovenizminin gayrı resmi sözcüleri tarafından değil, bizzat devlet tarafından da sürdürülür, yayılır.

Bunun içindir ki, Ankara kısa dalgadan yayın yapan Türkiyenin Sesi isimli devlet radyosunda haftalık tarih programı "Biz Üç Kıtadayken" adını taşır. Bunun içindir ki, Türk militarizminin ve faşizminin bugünkü başı Kenan Evren, yurtdışına yayın yapan vericinin güçlendirilmesi için kurulan ek tesisleri açarken, Türklerin eskiden üç kıtada at koşturduğunu, bugün ise Türk devletinin sesinin beş kıtada duyulduğunu söyler. Gene bunun içindir ki, ikide bir, hemen her akşam devlet televizyonunda bir askeri tören, bir askeri manevra karşımıza çıkarılır ve her defasında ya devlet büyükleri, ya da hatip general veya spiker bugünkü militarizmi mutlaka "üç kıtaya" bağlar.

Konumuz Osmanlı İmparatorluğunun ekonomik sistemi, sosyal düzeni, toprak ilişkileri değil. Yazımızın kapsamında şunu söylemek gerekir ki, Osmanlı Devleti insanlığın tarihsel evrimine ayak uydurduğu dönemde —bir süre için— teknik ve kültür bakımından gelişkindi, buna rağmen Türk şovenistlerinin övüncü uygarlık değil fütühat edebiyatıdır.

OSMANLI KENDİSİNİ TÜRK SAYMAZDI

Bugünkü Türk şovenistlerinin övüncü olan Osmanlı Devleti kendisini Türk saymazdı, Türkleri ve Türklüğü küçümserdi. Türklerin kökeni olan çoban kavmi Osmanlılara herhangi bir kültür devretmiş değildi. Türklerin müslümanlığı kabul etmesinden sonra büyük ölçüde Arap ve Fars kültürünün etkisi altına girmeleri Osmanlı Devletinin kültürünü belirleyen başlıca etken oldu. Gerçi, Osmanlı İmparatorluğu altında yaşayan milliyetlerden olan Türkler bu devirde Saray kültürünün tümüyle dışında halk sanatını, gelenek, görenek ve anlayışlarıyla bir Türk halk kültürünü yarattılar, ama bu halk kültüründe başka milliyetlerden olan halkları aşağılamak ve horlamak yoktu. Hatta İslamlık Türk halkı için güçlü bir bileşke olduğu halde, Türkler Anadolu'da ve İstanbul'da yüzyıllar boyu gayrı müslümlerle, Ermeni, Rum, Süryani ve Yahudilerle kardeşçe yaşamışlardır.

Devletin resmi ideolojisinde de Türklük yoktu. Hatta devletin dilinde, edebiyatında varolan Türkçe kelimelerin sayısı bile Arapça ve Farsça kelimeler yanında adeta yok denilecek kadar azdı. Osmanlılık kavramı Türklük kavramıyla özdeş değildi, Osmanlı hanedanı kendisini Türk saymadığı halde Türk şovenistlerinin onları Türk sayması olsa olsa ırkçılıktır. Çünkü bir insanın milliyetini belirleyen onun bilmem kaç kuşak önce atalarının ne olduğu değildir, bilindiği gibi kapitalizm öncesinin kategorisi olan milliyeti belirleyen faktörler dil, kültür ve toprak birliğidir. Osmanlı İmparatorluğu altında yaşayan Türk milliyetinin dil-kültür ve toprak birliği vardı, tıpkı öteki milliyetler gibi; ama Osmanlı Devleti'nin ne kültürü, ne dili Türk'tü, topraklar ise Türk milliyetinin yaşadığı topraklarla sınırlı değildir. Tersine, Batı ve Orta Anadolu hariç tüm imparatorluk pek çok değişik milliyetten oluşmaktaydı. Bu nedenle, kendisini Türk saymayan, Türk kültürünü ve dilini benimsemeyen, üstelik de Türkleri küçümseyen Osmanlı hanedanı ve aristokrasisini Türk ilan etmek, bu devleti de "en büyük Türk devleti" saymak bugün şovenistlerin kendi kuruntuları ve demagojileridir. (Osmanlıların Türkleri küçümseyen pek çok tekerlemesinden sadece bir tanesini burada Türk şovenistlerine hatırlatmak isteriz. Osmanlılar Türk olmayı öylesine küçümseyip reddederlerdi ki, örneğin "Al Türk'ü vur turpa, yazık oldu turpa" sözü bile onlara aitti.)

Öte yandan Türk ırkçılarının, şovenistlerinin pek övündükleri ve ırkçılık propagandasında kullandıkları Osmanlı sultanlarının kanlarında dolaşan kan da "asil Türk kanı" değildi. Birçok padişahın annesi başka ülkelerden (milliyetlerden) getirilmiş, müslüman yapılmış cariyeler arasında "kadınefendi"liğe yükselmiş olanlardı. (Burada yeri gelmişken Türk faşistlerine, şovenistlerine bir hatırlatma yapalım. Bilindiği gibi ülkücü faşistler ve kimi Tercüman yazarları ülkemizde solculara "Katerina'nın piçleri" demeyi pek severler. Oysa Osmanlı hanedanında gelmiş geçmiş en güçlü kadınefendilerden olan, ve uzun yıllar perde arkasında devleti yönetmiş bulunan Hürrem Sultan da asıl adı Roxan olan bir Rustu. Faşistler Türkiyeli solcuların nesebini tahkik edeceklerine, kendi ırkçı-şoven değer yargılarına göre, önce, Hürrem Sultan'ın devamı olan çocuklarının ve torunlarının asil kanlarındaki alyuvarların ve ak‿varların yüzde kaçının Türk, yüzde kaçının Rus olduğunu hesaplasınlar.)

YENİÇERİ ORDUSU

Gene ırkçıların, şovenistlerin baş ölçütleri açısından bakılırsa, Osmanlıların o ünlü fetihlerini yapan ve bugün de hâlâ şovenistlerin en büyük tarihsel gurur kaynaklarından olan Yeniçeri Ordusu da hiç mi hiç Türk kanından gelmiyordu. Osmanlıların savaş seferlerine katılan sancaklar dışında, esas vurucu gücü oluşturan merkezi devletin ordusu Yeniçeri Ocağı daha 6 yaşındayken ana kucağından zalimce koparılarak getirilmiş "devşirme" denilen Hristiyan çocuklarından meydana geliyordu. Hemen tamamı Balkan milliyetlerinden olan bu çocuklar o yaştan başlayarak kışla terbiyesi içinde "Asâkir-i Muhammedi" (Muhammed askerleri) olarak yetiştiriliyorlar, şartlandırılıyorlar "ceng edecek" yaşa gelince de "sefere" gönderiliyorlardı. Hazar zamanı (barış döneminde) ise her ay ulufelerini alıp, merkezi devletin halka karşı kolluk kuvveti görevini yapıyorlar, halk ayaklanmalarını bastırmaktan, ramazanda oruç yiyenleri falakaya yatırmaya, hafif suçluları —müslüman ananeleri gereği— meydan dayağına çekmeye kadar her türlü "devlet işini" can-u gönülden yerine getiriyorlardı.

İşte bugünkü Türk militarizminin devraldığı gelenek bu mirasın üzerine kuruludur. Dün Mustafa Kemal Paşa'nın, bugün Kenan Evren Paşa'nın ordusu içeride emekçileri sopayla yola getirmek, Kürt isyanlarını, işçi hareketlerini kanla bastırmak görevini üstlenmişken, arada bir Hatay'a, Kore'ye, Kıbrıs'a, Irak Kürdistanı'na "sefer" düzenler, toprak işgal eder, toprak ilhak eder.

Esasen bugünkü Türk ordusu geçmişini Yeniçeri or-

dusundan başlatır. Yakın yıllara kadar Kara Kuvvetlerinin kuruluş yıldönümü olarak Yeniçeri Ocağının kuruluş yıldönümü kabul edilir ve törenler yapılırdı. Daha sonra bu kutlamalar Türk Silahlı Kuvvetler Günü olarak ilan edildi. Böylece resmi ideoloji bugünkü Türk ordusunu tamamen Yeniçeri Ocağından başlatır oldu.

Türk Deniz Kuvvetleri de kendi geçmişini Akdeniz korsanlarına bağlar, bunların da çoğu ya Küçük Afrika denilen yöreden gelmiş arap korsanlarıdır, ya da korsanlık yaparken Osmanlı Devletinin gücünden yararlanmak isteyip, müslümanlaşmış ve Osmanlı bayrağı çekip Akdenizi haraca kesmeyi düşünmüş bazı Güney Avrupalı korsanlardır. Karada Yeniçeri ordusu akınlar yaparak talanla Devlet-i Osmani'ye —ve de kendilerine— ganimet sağlarken, denizde Kaptan-ı Derya'nın emrindeki Osmanlı donanması da bir korsan gemileri topluluğuydu ve Akdeniz'de dolaşan diğer güçlü devletlerin korsan gemilerine karşı üstünlük savaşı veriyordu.

Benzer şekilde, nasıl ki Yeniçeri Ocağına Hristiyan milliyetlerden çocuklar devşirilip getiriliyor idiyse, Osmanlı donanmasının tayfaları da aynı şekilde devşiriliyordu.

Türk şovenizminin hizmetine koşulan bunca kahramanlık öyküsünün temelinde kendi iradesi dışında ve çocuk yaşta yuvasından zorla alınmış yüzbinlerce insanın dramı, bir o kadar ana-babanın kahırı ve gözyaşı vardır. Üstelik de bu çocuklar, kendilerine 6 yaş öncesi sisli anıları unutturulup, adeta çoban köpekleri gibi şartlandırılarak yetiştirildikten sonra, gene kendi yurtlarına, kendi halklarına karşı yeni yeni talan ve istila seferlerine gönderilmişlerdir. Ve yeni işgal edilen yerlerden gene kendileri gibi çocuk devşirme işini bizzat yapmışlardır.

İşte Türk şovenizminin övüncünün altında böylesine bir insanlık dramı, böylesine bir yüz kızartıcı insanlık suçu vardır.

Türk şovenizmi "biz asker milletiz" diye övünür durur, Kenan Evren faşizmi ise işi iyice azıtıp "ordu millet", "ordulaşmış millet" gibi sloganları piyasaya sürmüştür.

"Asker millet" diye nitelenmek bir ulus için yüzkarasıdır, bu nedenle biz bu sözü Türk ulusuna, onun milyonlarca emekçisine bir hakaret saymaktayız. Aslına bakılırsa, tarihin her döneminde özgürlük için mücadele edenler, yani inanmış özgürlük savaşçıları dışında, ruh hastası olmadıkça ya da Pavlov'un köpeği gibi şartlandırılmadıkça hiç bir insan savaşa gidip ölmek veya öldürmek istemez.

Bu nedenle, Türk emekçileri de —geçmişteki ve bugünkü bütün şartlanmalarına rağmen— "asker millet" değildirler. Orta Asya'nın göçebe Türk kavimlerinin içinde bulundukları üretim ilişkilerinin doğası gereği ortaya çıkan savaşma güdüsü, daha sonra Türkler Anadolu'da toprağa yerleştikten sonra sönümlenmiştir. Bu nedenledir ki, Osmanlı imparatorluğunun seferlerini ordunun asıl gücü olan ve devşirme profesyonel askerlerden oluşan, Yeniçeri ordusu yürütmüştür. Bu seferlere katılan sancak askerleri ise, yerel feodallerin emrindeki timarlı sipahilerdir.

Türk şovenizminin bir ölçüde, islamlık motifleriyle beslenmiş propagandası ile pek çok Türk emekçisi "asker" olduklarına, "kahraman" olduklarına inandırılmışlardır. Ama bu suni olarak yaratılmış bir imajdan başka birşey değildir. Ne garip ki, kendilerinin kahraman olduklarına inandırılmış ve "asker millet" olmayı marifet bellemiş olan, ve üç kıtada at koşturmuş atalarıyla övünen, kendilerini de bu kahraman ecdadın ahfadı gören ve bundan dolayı türklüğe ve hatta kensidine pay çıkaran şovenizmin etkisi altındaki emekçileri, o fetihçi atalarının devşirme bir ordu olduğunu, o orduyu kullanan Osmanlıların da kendilerini Türk saymadıklarını bilmezler. Çünkü resmi ideoloji, şovenist burjuva propagandası bunlardan bahsetmez.

Türk propagandasının ve tarih kitaplarının bahsetmediği birşey daha vardır: 17 nci yüzyılda Yeniçerilere evlenme hakkı verilinceye kadar, kışladan başka dünyası olmayan yeniçeriler için —gene kendileri gibi çocuk yaşta devşirilmiş, fakat "askerlik istidadı" göstermediği için savaşçı yapılmamış "iç oğlanları" beslenirdi ve bunlar sefer zamanında da yeniçerilerin hizmetinde olurdu. Yani doğaya ve insana aykırı olan cinsi sapıklık Osmanlı ordusunda resmi olarak kurumlaşmıştı.

Yeniçeri ordusunun bir özelliği daha vardı: Yeniçeriler ikide bir "kazan kaldırırlardı". Bu başkaldırılar, düzene karşı değildi, bu nedenle hiçbir devrimci içerik taşımazdı. Yeniçeri isyanları bazan belli tavizlerle sona erdirilebilirdi, büyüklerinde ise Padişah Sadrazamın kellesini verir ve isyan biterdi. Hatta bu isyanlardan bir tanesinde Yeniçeriler Padişah Genç Osman'ı Yedikule zindanlarına götürmüşler, orada padişahlarına tecavüz ede ede ve işkence yapa yapa onu öldürmüşlerdi. Yeniçeri ocağına son vermek amacıyla Nizam-ı Cedid isimli yeni bir ordu kuran ıslahatçı (reformcu) padişah III. Selim de kazan kaldıran yeniçeriler tarafından öldürülmüştü. III. Selim'den sonra, gene ıslahatçı padişah Sultan II. Mahmut tarafından Yeniçeri Ocağı hepten lağvedilerek yerine "Asakir-i Mansure-i Muhammed" isimli yeni bir ordu kuruldu. Ne var ki, aradan yüzelli yıl geçtiği halde Türk ordusunun bu yeniçeri geleneği sona ermedi. Bugün Türk ordusu her on senede bir darbe yaparak, ataları yeniçerilere bu bakımdan da lâyık olduğunu kanıtlamaktadır.

BİR ULUS TARİHİYLE ÖVÜNECEKSE...

Burada amacımız Osmanlı imparatorluğunu aşağılamak değildir. Her ülkenin tarihinde —estetik değer ölçüleri açısından— olumlu ve olumsuz sayfalar vardır. Bir yandan insanlık tarihi tüm olarak yeni kuşaklara —her milliyetten insanlara— miras bıraka bıraka ilerler, öte yandan bu tarihin içinde yeralmış şu veya bu milliyet de tarihsel bir miras bırakır, tâ ki, uluslar, milliyetler tarih sahnesinden silinene kadar.

Fakat aslolan, günümüzde bir ulusun, hem tüm insanlık tarihinden hem de kendi milliyetinin tarihinden bugüne miras kalanlar arasında olumsuzlukları ayıklama, insanoğlunun üretim süreci içinde doğaya karşı savaş vere vere bıraktığı olumlu birikimlere, geleneklere, kültürel zenginliklere sahip çıkmasıdır. Geçmişin olumlu geleneklerini, insanca yanlarını alıp, onu bugünkü çağdaş toplumun ileriye dönük evrimiyle birleştirmesidir.

Örneğin, Antik Yunan toplumu bir köleci devletti, ama onun insanlık tarihine, düşünce evrimine getirdiği olağanüstü katkı bugün insanlığın kültür birikiminde capcanlı durmaktadır. Şayet Yunan ulusundan birileri çıkıp köleci devletle ve kültür adına da —bu köleci devlet egemenliğinin felsefesini yapmış Eflâtun ve benzeri gericilerle— övünürse bu, Yunan şovenizmidir. Ama Yunan uygarlığının insanlığa, insan düşünce ve kültürüne yaptığı katkılara parmak basarsa ve çağdaş toplumun ileri doğru evriminde eski Yunan uygarlığının ve düşüncesinin olumlu öğelerini hizmete sunarsa bunun şovenizmle ilgisi yoktur.

Veya aynı şekilde, nice halkları boyunduruk altında tutmuş İngiliz imparatorluğunun sömürgeciliğiyle övünmek ve ondan "üzerinde güneşin batmadığı İmparatorluk" diye sözetmek, İngiliz şovenizmidir. Ama İngiltere'nin ilk burjuva devrimi yapan, dünyada feodaliteyi ilk tasfiye eden ülke olduğunu söylemek, İngilizlerin insanlığa geçmişteki teknolojik, kültürel katkılarını anmak şovenizm değildir.

Ya da Fransız ulusu tarihteki Fransız krallığının kud-

(Devamı 15. sayfada)

TSİP'İN 9. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ

(Baştarafı 1. sayfada)
düşmüştür, askeri toplama kamplarına götürülmüştür.

İçeri düşmeyen, polisin eline geçmeyen Parti militanları da 45 milyonluk bir hapishaneye dönmüş olan Türkiye'de nice çilelere ve son derece ağır şartlara göğüs gererek, her türlü sıkıntıya katlanarak ve *herşeyi göze almış olarak* örgütlü mücadelelerini sürdürmektedirler.

Evet, TSİP'in 9 uncu kuruluş yıldönümünde mücadele devam etmektedir; hem de kıyasıya devam etmektedir.

Partimizin 9 uncu kuruluş yıldönümünde kanıyla, canıyla, herşeyiyle ona hayat veren, bilimsel sosyalizmin, proletarya enternasyonalizminin bayrağını yükselten ve faşizme boyun eğmeyerek başını dim dik tutan tüm Parti aktivistlerini, Parti dostlarını ve yandaşlarını selamlamaktan onur duyuyoruz.

TSİP'İN VE 15-16 HAZİRAN DİRENİŞİNİN KURULUŞ YILDÖNÜMÜ TOPLANTISI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunun 9 uncu, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin 13 üncü kuruluş yıldönümü vesilesiyle B. Berlin'de bir toplantı düzenledi.

Toplantıda konuşan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ülkemizdeki bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm mücadelesindeki yerini kısaca vurguladı, içinde yaşadığımız koşullara değinerek, işbaşındaki Cunta'nın halk ve demokrasi düşmanı, barış ve insanlık düşmanı yeni eylemlerini sergiledi, Cunta'nın siyasete açtığı siyaset panayırının niteliğini göstererek, Cunta'dan demokrasi bekleyenleri şaşırtan bu tutumların, gerçekte onun sınıfsal ve siyasal niteliğine uygun olduğunu, faşizmin, finans kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist ögelerinin diktatörlüğü olduğunun son olaylarla bir kez daha kanıtlanmış olduğunu, bu nedenle, TSİP'in ilk günden beri vurguladığı gibi Cunta'nın kendiliğinden çekip gitmeyeceğini, ancak onu devirmek suretiyle Cunta'dan kurtulmanın mümkün olduğunu, Cunta'nın devrilmesinin sadece demokrasiyi kazanmak açısından değil, aynı zamanda bölge ve dünya barışına da hizmet etmek açısından önem taşıdığını söyledi, Cunta'nın Irak Kürdistanı'na karşı düzenlediği saldırıyı protesto ederken, bu saldırının gerçekte ABD'nin bölgedeki çıkarları istikametinde gerçekleştirdiğini belirtti. Kaçmaz, ülkemizin tüm demokrasi güçlerinin tek bir cephede birleşmelerinin, Cunta'yı devirecek tek yol olduğunu yineledi.

Toplantıda ayrıca konuk olarak TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu da birer konuşma yaptılar.

Aralarında Fransız ve Alman Komünist Partilerinin de bulunduğu kendilerine davet gönderilen bazı kardeş partilerin, Türkiye'den ise TKSP, TKEP ve KUK ile çeşitli demokratik örgütlerin mesaj yolladıkları toplantıda ayrıca bir kültür programı sunuldu. Kültür programında özellikle İran Tudeh Partisi'nin kültür ekibinin sunduğu program büyük bir ilgi ve takdirle karşılandı. TSİP yöneticilerinden toplantıda hazır bulunan arkadaşlar halen İran'da yöneticileri ve iki bini aşkın üyesi tutuklu durumdaki — ve bugün de genel sekreteri idam edilmiş olan — kardeş Tudeh Partisine, TSİP'in ve faşizme karşı mücadele etmekte olan tüm TSİP'lilerin dayanışma selamlarını ilettiler.

NÜKLEER SAVAŞA KARŞI BARIŞ VE YAŞAM İÇİN DÜNYA ASAMBLESİ

(6. sayfadan devam)
cadelesindeki yeri, ülkemizde barışın gene eğitimin bir parçası haline getirilmesi, okul çağındaki çocuklara anti-militarist, anti-şovenist görüşlerin verilmesi konusundaki çabalarını vurguladı ve Türkiyeli öğretmenlerin barışsever ve demokratik uğraşlarının her türlü baskı altında sürdüğünü söyledi.

Asamble'nin yazarlar grubunda konuşan Tektaş Ağaoğlu ise yazarların barış mücadelesindeki yerini vurguladı, Türkiye'de bütün halk ve demokrasi güçleri ile yazarlar üzerindeki baskı ve uygulamalara değindi, düşünce ve yazma özgürlüğünün bulunmadığı faşizm koşullarında ayrıca Yazarlar Sendikası yöneticilerinin yargılandığını, birçok yazarın mahkum edildiğini ya da yargılanmakta olduğunu, binlerce kitabın yasaklandığını söyledi. Türkiye'nin yetiştirdiği büyük yazarlardan Nazım Hikmet'i de anan Tektaş Ağaoğlu onun barış mücadelesine katkısına değindikten sonra, Türkiye Barış Komitesi üzerindeki baskıları özetledi ve yönetiminde yazarların da yeraldığı Türkiye Barış Komitesi'ne yöneltilen suçlamalar arasında, örgütün büyük şair Nazım Hikmet'i anma toplantısı düzenlemesinin de bulunduğunu hatırlattı. Ağaoğlu Türkiye'de faşizme karşı özgürlük için, bölge ve dünya barışı için mücadelenin en çetin şartlar altında bile sürdüğünü vurguladı.

TSİP'in Asamble'de delegelere sunduğu yazılı dökümanı ve Asamble sonucunda yayınlanan çağrıyı gelecek sayımızda vereceğiz.

TÜRKLER ÜÇ KITADAYKEN

(14. sayfadan devam)
retiyle ve istila ettiği toprakların yüzölçümleriyle değil, tarihin en görkemli burjuva devrimi olan 1789 Fransız İhtilaliyle övündüğü zaman haklılık kazanır. Hatta daha da basitini söyleyelim, bir Fransız, tarihin en despot hükümdarlarından biri olan ve "Kanun Benim" sözüyle tanınan 14 üncü Louis ile değil de, adını 15 inci Louis dönemindeki bir modadan almış Louis quinze denilen zarif mobilya stilinin Fransız kökenli olmasıyla övünürse, bu övünç haklılık payı taşır.

Aynı şey Osmanlı İmparatorluğu ve bugün onun mirasına sahip çıkan Türk ulusu için de geçerlidir. Ama ne yazık ki, resmi ve gayrı resmi Türk ideolojisi, üretici güçlerin gelişimi, teknolojik ilerlemeler, kültürel ve sanatsal faaliyetler açısından değil militarist ve şovenist açıdan Osmanlı İmparatorluğu ile övünür. Çünkü kendi sınıf çıkarları açısından bu şovenist hamasiyet edebiyatını, işçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki burjuva sınıf egemenliği emrinde ve Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskı hizmetinde kullanır.

Konumuza devam edeceğiz.

(Not: Bu yazı dizgiye verildikten sonraki günlerde Kenan Evren Mardin' de yaptığı konuşmada gene Türklerin meşhur "üç kıtası"ndan sözetti ve Kürt kelimesini kullanmadan Kürtlerin Türk olduğunu ileri sürdü. Bir kez daha görüldüğü gibi Türk şovenizminin ırkçılığı en veciz ifadesini bugün resmi ideolojinin 1 no'lu sözcüsü faşist Kenan Evren'de bulmaktadır.)

NAZIM HİKMET'İ ANARKEN

Türkiye ve dünya proletaryasının büyük şairlerinden Nazım Hikmet'i 20 nci ölüm yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

Bütün hayatını işçi sınıfının kurtuluşuna adamış olan Nazım Hikmet kalemiyle ve eylemiyle bu mücadelenin içinde oldu. Uzun yıllar kemalist burjuvazinin zindanlarında yattı. Hapiste olmadığı yıllarda da nice sıkıntılara ve yokluklara katlandı. Yurtdışına çıktıktan sonra dünyanın ünlü yazarlarından birisi olarak el üstünde taşındı, ama sürgün hayatının tüm zorlukları ve olumsuzlukları, büyük bir yurt hasreti halinde onu gene rahat bırakmadı. Ve onun uluslararası proletarya için, tüm dünya ve Türkiye halkları için çarpan kalbi çektiği bunca fizyolojik ve psikolojik yüke daha fazla dayanamayarak 3 Haziran 1963'de duruverdi.

Bugün faşizmin devlet terörü altında zindanlarda, askeri toplama kamplarında on binlerce kardeşimizin her türlü eza ve cefaya göğüs gerdiği, hapiste olmayan on milyonlarca insanımızın da faşizmin çizmeleri altında inletildiği, yurdumuzun 45 milyonluk bir hapishaneye dönüştüğü bir dönemden geçiyoruz.

Bu nedenle, Nazım'ı, 20 nci ölüm yıldönümünde anarken, Cunta'nın zindanlarındaki tüm anti-faşistlere onun sözleriyle seslenmeyi seçtik.

***

HAPİSTE YATACAK OLANA BAZI ÖĞÜTLER

Dünyadan, memleketinden, insandan
umudun kesik değil diye
ipe çekilmeyip de
atılırsan içeriye,
yatarsan on yıl, on beş yıl
dahada yatacağından başka,
"Sallansaydım ipin ucunda
bir bayrak gibi keşke"
demiyeceksin,
yaşamakta ayak direyeceksin.
Belki bahtiyarlık değildir artık,
boynunun borcudur fakat,
düşmana inat
bir gün fazla yaşamak.
içerde bir tarafınla yapayalnız kalabilirsin,
kuyunun dibindeki taş gibi.
Fakat öbür tarafın
dünyanın kalabalığına
öylesine karışmalı ki,
sen ürpermelisin içerde,
dışarda kırk günlük yerde yaprak kımıldasa.
içerde mektup beklemek,
yanık türküler söylemek bir de,
bir de gözünü tavana dikip sabahlamak
tatlıdır ama tehlikelidir.
Tıraştan tıraşa yüzüne bak,
unut yaşını
koru kendini bitten,
bir de bahar akşamlarından;
bir de ekmeği
son lokmasına dek yemeği,
bir de ağız dolusu gülmeyi unutma hiç bir zaman.
Bir de kimbilir,
sevdiğin kadın seni sevmez olur,
ufak bir iş deme,
yemyeşil bir dal kırılmış gibi gelir,
içerdeki adama.
içerde gülü, bahçeyi düşünmek fena,
dağları, deryaları düşünmek iyi.
Durup dinlenmeden okumayı yazmayı,
bir de dokumacılığı tavsiye ederim sana,
bir de ayna dökmeyi.
Yani içerde on yıl, on beş yıl,
daha da fazla hattâ
geçirilmez değil,
geçirilir,
kararmasın yeter ki,
sol memenin altındaki cevahir!

kitle YAZIŞMA ADRESİ: Postfach 10 16 34, 41 Duisburg 1 – F.Almanya, Fiyatı: 50 T.L.